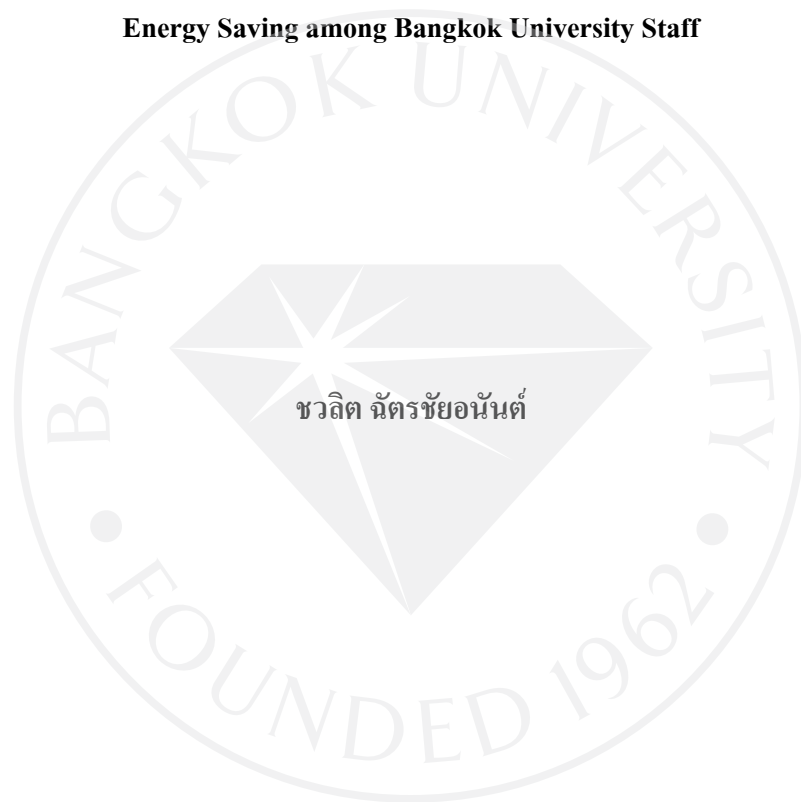

พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม
ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

Exposure Behavior to Information Knowledge, Realization, and Participation in
Energy Saving among Bangkok University Staff

การศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2552

©2552

ชวลิต ฉัตรชัยอนันต์

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การศึกษาเฉพาะบุคคลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง “พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการ
ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ”

ผู้วิจัย นาย ชวลิต ฉัตรชัยอนันต์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รสชงพร โกมลเสวิน)

ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเลิศ สุภคติก)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ สุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

(ดร. สุदारัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทราวัดฒนากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552

ชวลิต ฉัตรชัยอนันต์. ปรินญาณีเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มกราคม 2552, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงาน
ไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (78 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. รสขงพร โกมลเสวิน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความ
ตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป คำนวณหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปีและมี
การศึกษาในระดับปริญญาตรีโดยมีรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือนมีอายุการทำงานที่
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ระหว่าง 1-5 ปี และปฏิบัติงานในหน่วยงานสายวางแผนและพัฒนา มากที่สุด
กลุ่มตัวอย่างมีการจ่ายค่าไฟฟ้าเฉลี่ย 500 – 1,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่มีสมาชิกที่อาศัยใน
ครัวเรือนจำนวน 3-4 คน และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสาร
เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าทางหนังสือพิมพ์มากที่สุด นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี
กาเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และพูดคุยเรื่องกาประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับญาติพี่น้อง / บุคคล
ในครอบครัว จากการวิเคราะห์สมมติฐานพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน
ไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากร
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ แต่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับ
การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ที่สำคัญยิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. รสขงพร โกมลเสวิน อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางด้านวิชาการ ตลอดจนให้คำปรึกษา และสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ อีกทั้งขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย รวมถึงบุคลากรจาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้วิจัย และบุคลากรของบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน

ขอขอบคุณ ดร.ชนันนา รอดสุทธิ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และ อาจารย์ศิริวรรณ ศิริภิรมย์ หัวหน้าหน่วยงานแผนกบริการสารนิเทศกัลยน้ำไท สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และเพื่อนร่วมงานทุกคน ตลอดจนเพื่อนๆ MACA TP NIGHT SECTION 7321 ที่ให้กำลังใจ และคอยสอบถามข่าวคราว ความคืบหน้าของสารนิพนธ์อยู่เสมอ

และสุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบุพการี ผู้ให้กำเนิด และคุณนันทน์ภัท สุวรรณสัมพันธ์ ภรรยา และค.ช. ปิณณ์ ฉัตรชัยอนันต์ บุตรชาย ผู้ซึ่งเป็นกำลังใจและเป็นแรงผลักดันให้กับผู้วิจัยมา โดยตลอด จนทำให้รายงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

ชวลิต ฉัตรชัยอนันต์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย		ง
กิตติกรรมประกาศ		จ
สารบัญตาราง		ช
บทที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ปัญหาคำวิจัย	4
	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
	ขอบเขตของงานวิจัย	5
	กรอบแนวคิดงานวิจัย	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
	คำนิยามศัพท์	6
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล	7
	แนวคิดและทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร	9
	แนวคิดและทฤษฎีความรู้ ความตระหนัก	
	และการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า	11
	สมมติฐานในงานวิจัย	16
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	17
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
	เกณฑ์การให้คะแนน	19
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	21

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	22
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	
ผลการวิจัย	53
การอภิปรายผล	55
ข้อจำกัด	59
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	76

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ตารางแสดงสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงต่างๆ ปี พ.ศ. 2550	1
ตารางที่ 2	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	25
ตารางที่ 3	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	25
ตารางที่ 4	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	26
ตารางที่ 5	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	26
ตารางที่ 6	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุการทำงาน ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพถึงปัจจุบัน	27
ตารางที่ 7	ตารางแสดงแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการ ปฏิบัติการในหน่วยงาน	28
ตารางที่ 8	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าไฟฟ้าเฉลี่ย ต่อเดือน	29
ตารางที่ 9	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิก ที่อาศัยในครัวเรือน	29
ตารางที่ 10	ตารางแสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจาก สื่อต่างๆ	30
ตารางที่ 11	ตารางแสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจาก รายการประเภทต่างๆ	31
ตารางที่ 12	ตารางแสดงจำนวนจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย จำแนกตามระยะเวลาใน การการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจาก สื่อต่างๆ	32
ตารางที่ 13	ตารางแสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย ของการพูดคุยเรื่องการประหยัด พลังงานไฟฟ้ากับบุคคลต่างๆ	33
ตารางที่ 14	ตารางแสดงแสดงจำนวนและร้อยละการเปิดรับข่าวสารการประหยัด พลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่างๆ	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 15	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของระดับการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง	36
ตารางที่ 16	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	37
ตารางที่ 17	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	40
ตารางที่ 18	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	41
ตารางที่ 19	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	44
ตารางที่ 20	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	45
ตารางที่ 21	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	47
ตารางที่ 22	ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	48
ตารางที่ 23	ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	49
ตารางที่ 24	ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	50

บทที่ 1

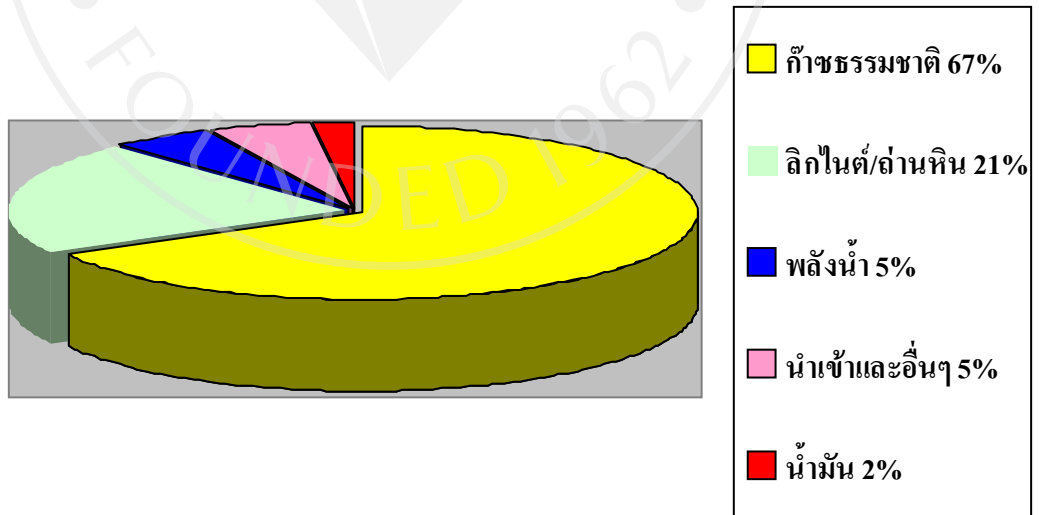
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พลังงานไฟฟ้านับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับการดำรงชีวิต โดยให้แสงสว่างในอาคารที่อยู่อาศัย การสื่อสาร การคมนาคม การศึกษา การให้ข่าวสาร และการกระจายความเจริญสู่ชนบทรวมไปถึงการพัฒนาประเทศ โดยทั่วไปแล้ว ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศไทยขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย คือการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการขยายตัวของเขตเมือง ซึ่งภาคที่มีการใช้ไฟฟ้ามากที่สุดคือ ภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจ (ปรีดา วิบูลย์สวัสดิ์, นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย และสุภชาติ จงพัฒนาไพบลูย์, 2550, หน้า 203)

ปริมาณการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2550 มีสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ 67 ลิคไนต์หรือถ่านหินร้อยละ 21 จากพลังน้ำ ร้อยละ 5 จากการนำเข้าร้อยละ 5 และน้ำมันร้อยละ 2 (www.eppo.go.th, 2551)

ตารางที่ 1 : สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงต่างๆ ปี พ.ศ. 2550

ปัจจุบันมีการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากจำนวนประชากรโลกเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งการใช้พลังงานกับเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ก็มีการใช้ที่มากขึ้นด้วย ในขณะที่แหล่งพลังงานหลักที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าก็คือ พลังงานฟอสซิล หรือแหล่งน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ แหล่งพลังงานดังกล่าวเป็นแหล่งพลังงานที่มีอยู่จำกัด (Nonrenewable energy) และมีปริมาณสำรองให้สามารถใช้ได้ไม่นานนัก เช่นน้ำมันสำรองมีให้ใช้อีกประมาณ 42 ปี และก๊าซธรรมชาติสำรองมีให้ใช้อีกประมาณ 64 ปี นอกจากนี้การผลิตและใช้พลังงานฟอสซิลเพื่อนำมาผลิตกระแสไฟฟ้า ยังส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมมากมาย เช่นปัญหาของฝุ่นละออง แก๊สพิษ และส่งผลให้อุณหภูมิโลกร้อนขึ้น (global warming) อันเนื่องมาจากสาเหตุของภาวะเรือนกระจก (greenhouse effect) ดังนั้นถ้าหากมนุษย์ยังใช้พลังงานมากไป ก็ย่อมเกิดผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม (นวลฉวี รุ่งชนเกียรติ, 2547, หน้า 16)

จากความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชนที่เพิ่มขึ้นทุกปี การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการผลิตและหาแหล่งพลังงานไฟฟ้า จึงต้องผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน โดยมีมาตรการรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม มาตรการการเพิ่มกำลังผลิตไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นการขยายโรงไฟฟ้าเดิม หรือการสร้างโรงผลิตไฟฟ้าแห่งใหม่ จะเป็นสิ่งที่กระทำได้ยากมากขึ้นเนื่องจากอุปสรรคปัญหาสำคัญคือ ปัญหาด้านเชื้อเพลิง ปัญหาด้านเงินทุน และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการยอมรับของประชาชน

ปัญหาด้านเชื้อเพลิง เกิดจากการที่ประเทศไทยยังมีสัดส่วนของการผลิตไฟฟ้าที่ต้องใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงอยู่ ซึ่งต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศ และเมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย นอกจากนี้ การผลิตกระแสไฟฟ้าจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของประชาชน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงต้องผลิตไฟฟ้าให้เกินความต้องการของประชาชนเพื่อเป็นไฟฟ้าสำรองส่วนหนึ่ง จึงเกิดปัญหาด้านเงินทุนเพราะ ในการผลิตกระแสไฟฟ้าจะมีต้นทุนประมาณได้ว่า 1 เมกะวัตต์ต้องใช้เงินประมาณ 50 ล้านบาท ในขณะที่ประเทศไทยมีความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นในแต่ละปีมากกว่า 1,000 เมกะวัตต์ คือต้องใช้เงินมากกว่า 50,000 ล้านบาทต่อปีในการผลิตกระแสไฟฟ้า

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการยอมรับของประชาชน เกิดจากการที่ประชาชนเกรงจะได้รับผลกระทบจากการสร้างโรงไฟฟ้าเพราะ แม้ประชาชนต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น แต่หากมีโครงการที่จะก่อสร้างโรงไฟฟ้าแห่งใหม่ในพื้นที่ชุมชนของตน ประชาชนก็มักต่อต้าน เพราะกลัว

ถึงผลกระทบที่จะได้รับจากการสร้างโรงไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นอันตรายด้านชีวิตและสุขภาพหรือผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม (สมพร พิมลรัตน์, 2545, หน้า 2-3)

การประหยัดพลังงานไฟฟ้าจึงเป็นมาตรการสำคัญ ที่อาจช่วยแก้ปัญหาพลังงานของประเทศได้ โดยเฉพาะการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในส่วนของภาคประชาชน ที่ใช้ไฟฟ้าตามครัวเรือน ถึงแม้ว่าจะเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าย่อย แต่หากประชาชนร่วมมือกันใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดก็สามารถลดการใช้ไฟฟ้าในประเทศได้ไม่น้อย ทั้งนี้การประหยัดพลังงานหมายถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการใช้ที่ไม่จำเป็นหรือเกินความจำเป็น อาทิ ลดจำนวนชั่วโมงการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าเช่น ลดการเปิดเครื่องปรับอากาศในห้องนอนลง วันละ 30 นาที หรือการประหยัดไฟฟ้าแสงสว่าง ด้วยการเปลี่ยนหลอดไฟฟ้าที่ใช้หลอดไส้ มาใช้หลอดคอม หรือที่เรียกว่า หลอดคอมแพคฟลูออเรสเซนต์แทน (จุลละพงษ์ จุลละโพธิ, 2550, หน้า 22)

จากการที่จะให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่างๆ ได้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบเช่น การประชาสัมพันธ์ออกอากาศทางโทรทัศน์ และสถานีวิทยุต่างๆ การใช้แผ่นพับ โปสเตอร์ ป้ายโฆษณา การจัดนิทรรศการ และสื่อบุคคล โดยให้เจ้าหน้าที่ต่างๆ ทำหน้าที่ในการให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงานได้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ จัดทำคู่มือ “ประหยัดพลังงาน เพื่อประชาชน” รวบรวมข้อมูลวิธีประหยัดพลังงานไฟฟ้า และน้ำมันไว้มากมาย อาทิ วิธีลดความร้อนภายในบ้าน วิธีจัดบ้านอยู่สบายคลายร้อน ขับรถอย่างถูกวิธี จากความร่วมมือและสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ประชาชนมีจิตสำนึกช่วยกันประหยัดไฟฟ้า เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าเข้าใจและรู้จักวิธีใช้ไฟฟ้าและมีพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งได้รวมถึงบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันการศึกษาไว้ด้วย

มหาวิทยาลัยกรุงเทพเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในประเทศไทยอยู่ภายใต้การสนับสนุนของ "มูลนิธิมหาวิทยาลัยกรุงเทพ" โดยได้เปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา ด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของอาจารย์สุรัตน์และอาจารย์ปองทิพย์ โอสถานุเคราะห์ ที่ต้องการก่อตั้ง สถาบันการศึกษาของเอกชนที่ไม่หวังกำไร (Non-Profit) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมความรู้อันจะพัฒนาบัณฑิตยุคใหม่ให้มีคุณภาพพร้อมด้วยความรู้ทางด้านวิชาการและทักษะในการปฏิบัติซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต นับได้ว่าเป็นองค์กรขนาดใหญ่ องค์กรหนึ่ง มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 2,451 คน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพยังมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุน การประหยัดพลังงานต่างๆ เช่น โครงการอบรมสร้างจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม โครงการคัดแยกขยะ รวมถึงโครงการให้ความรู้เรื่องการประหยัดพลังงาน เช่น การประหยัดพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเป็นการสร้างจิตสำนึก ความตระหนักรู้คุณค่า เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงาน ไฟฟ้า ซึ่งการมีส่วนร่วมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จะช่วยให้ประหยัดเงินตนเอง ประหยัดเงินให้องค์กรและประหยัดงบประมาณของชาติ อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสถาบัน (สำนักวิจัยสถาบันและประเมินผล, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2551)

จากความตื่นตัวในเรื่องของการประหยัดพลังงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักในเรื่องของการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เพื่อที่จะได้ทราบว่าบุคลากร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีบทบาทและวิธีการปฏิบัติอย่างไรในการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า และมีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับความรู้และพฤติกรรมนั้นๆ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการให้ความรู้ เพื่อส่งเสริม ปรับปรุง และวางแผนในการใช้พลังงานไฟฟ้าให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ปัญหาวิจัย

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคลเกี่ยวกับ การประหยัดพลังงานไฟฟ้าอย่างไร
2. บุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีความรู้ ความตระหนัก และมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอย่างไร
3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร
4. ตัวแปรใดที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

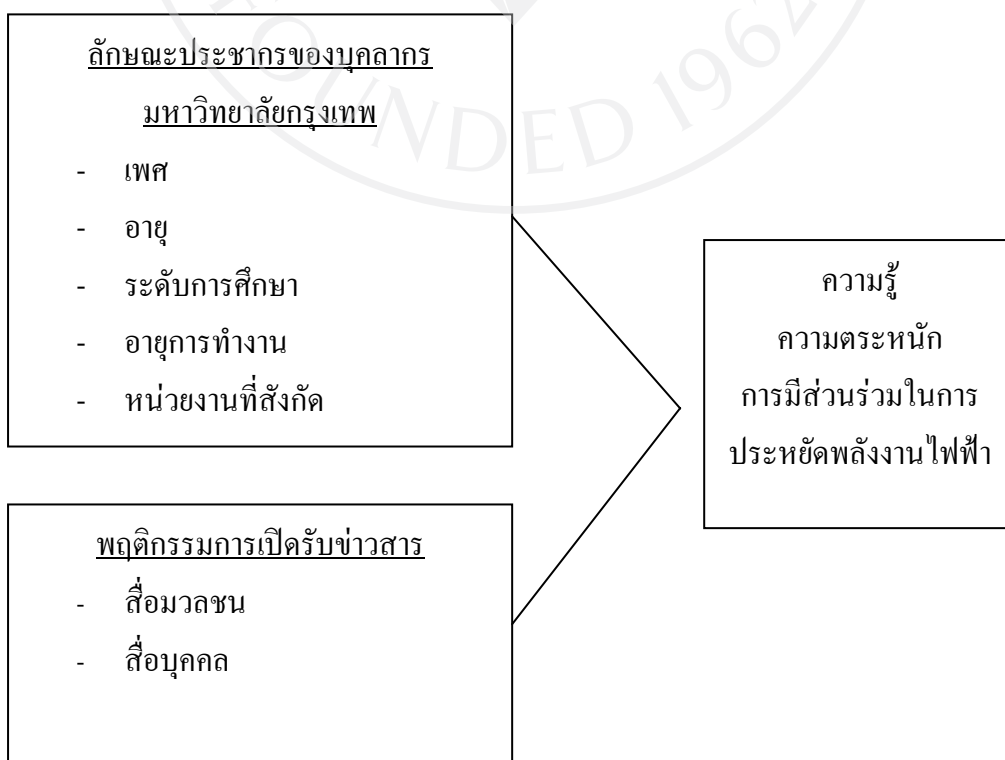
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. เพื่อศึกษา ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
4. เพื่อหาตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประชากร บุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพจำนวน 200 คน โดยศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและ สื่อจากอินเทอร์เน็ต สื่อบุคคลที่ศึกษาได้แก่ เพื่อนในที่ทำงาน สมาชิกในครอบครัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดและจิตสำนึก แก่บุคลากรของ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เพื่อนำไปสู่การประหยัดพลังงานไฟฟ้า รวมถึงยังเป็นการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้หน่วยงานของมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดพลังงาน เช่นคณะกรรมการดำเนินการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม นำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการวางมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้กับบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รวมถึงการขยายผลไปยังกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งก็เป็นส่วนที่มีความสำคัญ เพราะก็ถือว่าเป็นการสร้างฐานความเข้าใจในการประหยัดพลังงาน

นิยามศัพท์

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ดังต่อไปนี้

บุคลากร หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพทุกระดับทั้งที่เป็นอาจารย์ผู้สอน และไม่ใช่อาจารย์ผู้สอน

การประหยัดพลังงานไฟฟ้า หมายถึง การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ คือการใช้อย่างรู้คุณค่าในงานวิจัยครั้งนี้หมายถึง การปิดไฟดวงที่ไม่ได้ใช้ การตั้งอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศที่ 25 องศาเซลเซียส ลดการใช้ที่ไม่จำเป็นหรือเกินความจำเป็น ไม่ใช่ฟุ่มเฟือย การบำรุงรักษาและเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงานเช่น การเปลี่ยนหลอดไฟจากหลอดไส้มาเป็นหลอดผอม

ความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หมายถึง ความรู้สึก การรับรู้ได้ ให้ความสนใจ รู้สำนึก หรือเกิดความรู้สึกผิชอบต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เช่นการรณรงค์ของรัฐบาลให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน มีการเชิญชวนให้ดับไฟตามเมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลก

การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หมายถึง ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเช่น โครงการลดค่าไฟ กำไรสองต่อ

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความถี่และปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร อินเทอร์เน็ต และสื่อบุคคลทั่วไป

สื่อบุคคล หมายถึง ความบ่อยครั้งในการสนทนาพูดคุยหรือติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ในเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ผู้วิจัยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร กับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยใช้ แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ เป็นแนวทางในการศึกษา

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคล

สื่อคือพาหนะที่นำพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ในที่นี้จะกล่าวถึงสองประเภทคือ สื่อมวลชน และสื่อบุคคล

สื่อมวลชน (Mass Media) หมายถึง ช่องสารที่สามารถทำให้แหล่งสารที่ประกอบด้วยบุคคลคนหนึ่ง หรือหลายบุคคลสามารถส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากๆ ได้ ช่องสารที่เป็นสื่อมวลชนเช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น ช่องสารที่เป็นสื่อมวลชนจะมีลักษณะเป็นตัวกลาง หรือตัวเชื่อมระหว่างแหล่งสารและกลุ่มประชากรเป้าหมาย ช่องสารที่เป็นสื่อมวลชนสามารถปฏิบัติการกิจต่างๆ ได้ดีคือ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว อีกทั้งสามารถถ่ายทอดให้ความรู้ข่าวสารได้ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนา และจากงานวิจัยของ สมจิตร บัวเทศ (2541) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับข่าวสารการอนุรักษ์พลังงานจากสื่อมวลชนประเภท โทรทัศน์มากที่สุด

วิลเบอร์ แชรรมม์ แจ็ค ลายล์ และเอ็ดวิน บี พาร์เกอร์ (Wilbur Schramm, Jack Lyle & Edwin B. Packer) ได้อธิบายว่า

อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้นไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่สกัดกั้นอิทธิพลสื่อมวลชนได้แก่ ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) ประชาชนคือผู้รับสารจากสื่อมวลชน ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องและเป็นสมาชิกของสถาบันหรือกลุ่มสังคมต่างๆ เมื่อประชาชนได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชน ก็จะนำทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากในกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกคิดตัวมาด้วย

ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะไม่ได้ไปถึงประชาชนโดยตรงทันที กระบวนการของข่าวสารจะต้องผ่านขั้นตอนโดยมีบุคคลที่ทำหน้าที่เป็น ผู้นำความคิด (Opinion Leader) ซึ่งบุคคลที่เป็นผู้นำความคิดจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดข่าวสารจากสื่อมวลชนไปยังประชาชน และในขั้นตอนการถ่ายทอดข่าวสารนั้น ผู้นำความคิดมักจะสอดแทรกแสดงความคิดเห็นของตนเองลงไปด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นสื่อมวลชนยังสนับสนุนทัศนคติ ค่านิยม ความมีใจโน้มน้าวเพียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอ และในบางครั้งสื่อมวลชนก็อาจทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เช่นเมื่อประชาชนมีใจโน้มน้าวที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว เมื่อสื่อมวลชนนำเสนอในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการ ประชาชนก็พร้อมที่จะเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรมได้

สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ให้เกิดแก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นๆยังไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนหรือบุคคลนั้นได้รับข่าวสารในลักษณะที่ซ้ำๆ และบ่อยๆ (ปรมะ สตะเวทิน, 2541, หน้า 180-183) จากงานวิจัยของ อารยา ศุภุทธมงคล (2535) พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ทราบข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากโทรทัศน์ โดยจะเปิดรับด้วยความถี่ที่บ่อยครั้งการเปิดรับประชาชนส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการตั้งใจดูหากเป็นเรื่องหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ตรงกับความสนใจ และประชาชนที่เปิดรับและสนใจโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จะมีความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อแก้ไขป้องกัน และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สื่อบุคคล (Personal Media) หมายถึง ช่องสารที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบตัวต่อตัวระหว่างบุคคลสองคน หรือมากกว่าสองคนขึ้นไป ช่องสารแบบนี้มีประสิทธิภาพมากกว่าช่องสารที่เป็นสื่อมวลชนในการจูงใจผู้รับสารที่มีความเฉยเมย หรือมีปฏิกิริยาต่อต้านสารของผู้ส่งสาร ขณะเดียวกันช่องสารที่เป็นสื่อบุคคลสามารถปฏิบัติการกิจต่างๆ ได้ดี (เสถียร เขยประทับ, 2539, หน้า 17-18)

องค์ประกอบที่เป็นลักษณะสำคัญของการสื่อสารระหว่างบุคคลประกอบด้วย แหล่งสาร โดยที่ผู้ส่งสารจะทำการส่งสารด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้ส่งสารและผู้รับสารมักจะเป็นคนที่รู้จักสนิทสนม มีความเข้าใจและมีประสบการณ์ร่วมกันระหว่างคู่สื่อสาร สื่อที่ใช้ในการถ่ายทอด ก็ไม่จำเป็นต้องมีเครื่องจักรกลใดๆเข้าไปช่วยในกระบวนการสื่อสาร ในขณะที่ผู้รับสารก็อาจจะเป็นคนเดียวหรือ

กลุ่มเล็กๆ ที่ผู้ส่งสารสามารถแสดงตัวตนให้เห็นได้ รวมทั้งยังสามารถที่จะแสดงปฏิริยาป้อนกลับได้อย่างทันทีทันใด (บุษบา สุริธร, 2546, หน้า 335-336)

จากงานวิจัยของ ชันยพร พงษ์โสภณ (2538) พบว่า การเลือกใช้วิธีการสื่อสารแบบเผชิญหน้า มีความสัมพันธ์กับการชี้แนะและ ปลุกจิตสำนึกประชาชนชนบท เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่น กล่าวคือ พระสงฆ์ที่เลือกใช้วิธีการสื่อสารแบบเผชิญหน้ามาก จะชี้แนะและปลุกจิตสำนึกประชาชนชนบทได้มากกว่า การสื่อสารแบบเผชิญหน้า ได้แก่ การให้ การอบรมชี้แนะแก่ประชาชนโดยตรงแบบเห็นหน้าเห็นตาซึ่งกันและกัน เช่น การเทศน์ การให้คำสั่งสอนธรรมะ

โรเจอร์ (Rogers, 1978) ได้กล่าวเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไว้ว่า สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ซึ่งหมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ การให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และอาจจะมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น จะมีประสิทธิภาพมากกว่า กล่าวคือวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารจะอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังแน่นหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์นั้น เป็นผลมาจากการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้ากันทั้งสิ้น

ข่าวสารต่างๆที่ประชาชนรับผ่านทางสื่อมวลชน หรือสื่อบุคคลนั้นจึงมีความสำคัญที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ เพราะทั้งสองสื่อนี้เป็นช่องทางในการสื่อสารที่จะส่งสารต่อไปยังผู้รับสารได้โดยตรง และไม่ว่าจะเป็นการรับข่าวสารจากแหล่งใด ย่อมขึ้นอยู่กับ ความเชื่อ และทัศนคติในการเลือกเปิดรับข่าวสารของประชาชนด้วย ซึ่งจะได้กล่าวถึงในแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องมีการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนข่าวสารกันตลอดเวลา ข่าวสารจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนด การตัดสินใจของมนุษย์ โดยเฉพาะในเวลาที่ไม่แน่ใจและเกิดปัญหาขึ้น ข่าวสารจะมาจากหลายแหล่งด้วยกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกรับข่าวสารจากแหล่งใด ในการรับข่าวสารนั้นผู้รับจะมีกระบวนการเลือกรับสารตามความต้องการ ความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน (สรัญญา เสรีกุล, 2546, หน้า 27)

พฤติกรรมในการรับสารได้ถูกกำหนดโดยสถานภาพของคนตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมทางสังคม เช่น จะรับสารประเภทใด จะรับสารจากใคร และจะรับสารอย่างไรจึงจะ

เหมาะสมกับสภาพของตนในสังคม การรับสารเกิดจากการตั้งใจของผู้รับสารเองหรือไม่ได้ตั้งใจ แต่เป็นผลสืบเนื่องมาจากอิทธิพลที่ลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรมเท่านั้น ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการการเลือกเปิดรับสารที่สำคัญได้แก่ ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ (Selective Process)

การเลือกเปิดรับ หรือเลือกให้ความสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดที่มีอยู่ด้วยกัน หลายแหล่ง ตามความสนใจและความต้องการเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตน ในขณะที่บุคคลมักแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรูสึกนึกคิดเดิมของตนเอง ทั้งนี้เพราะการได้รับข่าวสารใหม่ที่ไม่สอดคล้องกับความรูสึกเข้าใจหรือทัศนคติเดิม จะเกิดภาวะทางจิตที่ไม่สมดุลหรือไม่สบายใจที่เรียกว่า “Cognitive Dissonance” ดังนั้น การที่จะลดหรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ ต้องแสวงหาข่าวสารหรือเลือกสรรเฉพาะข่าวที่ลงรอยกับความคิดของตน

จากงานวิจัยของ ดวงตา พิริยานนท์ (2540) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน และการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ทัศนคติและการเปิดรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่โครงการณรงค์ มีอิทธิพลในทางบวกต่อการยอมรับ การทิ้งมูลฝอยแยกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง (2540) พบว่า การเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจากเพื่อน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก และแฟนคลับ มีความแตกต่างกันในเพศที่ต่างกัน สำหรับในอายุที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันจากบุคคลในครอบครัว

การเลือกรับรู้ (Selective Perception) บุคคลจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความข่าวสารที่ได้รับ ในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติและประสบการณ์ที่มีอยู่ของตน ในกรณีที่ข่าวสารที่ได้รับมาใหม่มีความขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิม บุคคลมักจะบิดเบือนข่าวสารนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตน

การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารในส่วนที่ต้องการจำเข้าไปเก็บไว้ในประสบการณ์เพื่อที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป และพยายามที่จะลืมในส่วนที่ต้องการจะลืมอีกด้วย

เนื่องจากมนุษย์มีแรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสังคม การเลือกเปิดรับข่าวสารเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากการเลือกเปิดรับข่าวสารตาม

ความสนใจของแต่ละบุคคล ทั้งนี้บุคคลจะเลือกข่าวสารในเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทและสถานภาพ รวมถึงภูมิหลัง อุดมการณ์ ค่านิยม และพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม ที่ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการเปิดรับสื่อแต่ละประเภท (อลิสตา วีรพัฒน์กุล, 2540, หน้า 23)

ในการเปิดรับสื่อของแต่ละบุคคลนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานของเรื่องที่ต้องการจะศึกษา เช่น การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ประโยชน์และโทษที่จะเกิดขึ้น และเมื่อรับรู้แล้ว จะสามารถปฏิบัติตนอย่างไรได้บ้างเพื่อแสดงถึงความร่วมมือร่วมใจกัน หรือตระหนักถึงที่จะเผยแพร่ และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายถึงพฤติกรรม的开รับข่าวสาร จากสื่อต่างๆ ว่าจะมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า สร้างความตระหนัก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ความรู้

ตามพจนานุกรมทางการศึกษาของคาร์เตอร์ วิกู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ หมายถึงข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมเอาไว้จากประสบการณ์

วัฒนา เมืองงาม กล่าวว่าความรู้ หมายถึงข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และรายละเอียดต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า สังเกต และเก็บรวบรวมจากประสบการณ์ ซึ่งการรับรู้สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ต้องอาศัยเวลา มนุษย์สามารถที่จะเก็บรวบรวมสะสมเป็นความจำและสามารถระลึกได้ แล้วแสดงออกมาให้ปรากฏสังเกตได้ สามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ และสามารถวัดความรู้ได้

จากการวิจัยของ พรรณศิริ ยุติศรี (2546) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า และในงานวิจัยของ ภาวนา วัชรเสถียร (2545) พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ทั้งนี้เบนจามิน เอส บลูมและคณะ (Bloom, et al., 1971) ยังได้แบ่งระดับของความรู้เป็นระดับจากขั้นที่ง่ายไปสู่ขั้นที่ยาก ไว้ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นระดับความรู้ความสามารถทางสมองในอันที่จะรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลได้รับรู้ไว้ในสมอง เช่นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ว่ามีมากน้อยเพียงใด
 2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความรู้ในระดับที่เป็นความสามารถในการสื่อความหมายให้กับผู้อื่นรู้ถึงเจตนาของตน ในขณะที่เดียวกันตนเองก็สามารถรู้ถึงความปรารถนาของผู้อื่น เช่นเมื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้าแล้ว ก็สามารถที่จะอธิบายให้ความรู้กับผู้ที่ยังไม่เข้าใจได้อย่างถูกต้อง
 3. การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำความรู้ ความจำ และความเข้าใจไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น กล่าวคือเป็นความสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนการสอนไปแก้ไขให้สำเร็จ เช่นเมื่อได้รับความรู้มาว่า การเปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส จะช่วยให้ประหยัดไฟได้ ก็สามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติจริง
 4. การวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นความรู้ในระดับที่สามารถพิจารณาเรื่องราว หรือเหตุการณ์ใดๆ ได้ เป็นความสามารถในการประกอบส่วนย่อยต่างๆ ให้เข้ากันได้เป็นเรื่องราว เช่น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้ว่า หากเปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดจอภาพ 15 นิ้ว วันละ 3 ชั่วโมง จะใช้ไฟประมาณ 8.4 หน่วยต่อเดือน และเสียดค่าไฟเดือนละประมาณ 21 บาท และถ้าเปิดจำนวน 1 ล้านเครื่อง จะสิ้นเปลืองค่าไฟเดือนละ 21 ล้านบาท ดังนั้นวิธีการประหยัดก็คือ ไม่เปิดเครื่องทิ้งไว้นานๆ หรือปิดจอภาพเมื่อไม่ได้ใช้งานนานกว่า 15 นาที
 5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการประกอบส่วนย่อยต่างๆ ให้เข้ากันได้เป็นเรื่องราว เป็นการนำเรื่องราวในหลายลักษณะมาจัดระบบโครงสร้างใหม่ ให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีประสิทธิภาพ
 6. การประเมินค่า (Evaluation) ถือว่าเป็นความรู้ ความสามารถในการตัดสินใจ โดยมี การอาศัยหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่วางไว้ เพื่อให้ได้ข้อตัดสินใจถึงระดับประสิทธิผลของกิจกรรมแต่ละอย่าง เช่นเมื่อได้รู้วิธีการประหยัดพลังงานแล้ว ก็เลือกวิธีที่เหมาะสมมาใช้ จากนั้นก็ต้องมาประเมินว่าวิธีการประหยัดพลังงานวิธีใดที่เหมาะสม และมีประสิทธิผลที่สุดเพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้
- (ดรรภัก เชนใจ, 2550, หน้า 22-23)

ความตระหนักสำนึก

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V Good, 1975) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึงความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล หรือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกที่รับผิชอบต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

เบนจามิน บีโวลแมน (Wolman, 1973) ได้ให้ความหมายความตระหนัก หมายถึง ภาวะการที่บุคคลเข้าใจ หรือสำนึกบางสิ่งบางอย่างของเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ ซึ่งเป็นสภาวะทางจิตที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับรู้มาก่อน เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจึงเกิดความตระหนักขึ้น (นุชจิรา โมระเสริฐ, 2544, หน้า 19-20)

ความตระหนักเป็นพฤติกรรมขั้นต่ำสุดของความรู้ (Cognitive Domain) แต่ความตระหนักไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความจำ หรือความสามารถที่ระลึกได้ แต่เป็นความสามารถในการนึกคิด และรับรู้ต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ จะต้องมีความเข้าใจ (Cognitive or belief component) โดยที่ระดับของความรู้ความเข้าใจจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ อารมณ์ความรู้สึก (Affective component) ก็จัดเป็นอีกองค์ประกอบที่เป็นความรู้สึกด้านทัศนคติ ค่านิยม ความตระหนักว่าชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี และองค์ประกอบตัวสุดท้ายคือ พฤติกรรม (Behavior component) เป็นการแสดงออกด้วยท่าทาง วาจา และกิริยา ที่มีต่อสิ่งเร้า (รัตนาวลี จันทนสมิต, 2546, หน้า 31)

การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปได้รับอำนาจในการตัดสินใจ ที่จะคิดจะทำร่วมกันอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค เท่าเทียมกัน และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เข้มแข็ง (Active) มิใช่เป็นการร่วมอย่างผิวเผินเฉื่อยชา (Passive) และจะต้องเข้าร่วมตั้งแต่ขั้นแรกของการกระบวนการ จนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ (entire development process)

การมีส่วนร่วมจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ มิใช่เข้ามาร่วมเพราะการหวังรางวัลตอบแทน และการมีส่วนร่วมนั้นควรจะต้องมีความสอดคล้องกับชีวิต ความจำเป็น ความต้องการและวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ในชุมชน (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2547, หน้า 3)

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมสามารถแบ่งได้เป็น 4 ชนิดได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอ กิจกรรม จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม และตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
2. การมีส่วนร่วมในขั้นของการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมเช่น การมีส่วนร่วมบริจาคเงินช่วยเหลือต่างๆ รวมถึง การสละเวลา แรงงาน ในการทำกิจกรรมนั้นๆ
3. การมีส่วนร่วมในผล เป็นการมีส่วนร่วมที่ทำให้ ผู้เข้าร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งอาจจะเป็นผลตอบแทนทางด้านวัตถุ หรือจิตใจ และรวมไปถึงทางด้านสังคมด้วย
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งหมายถึง การมีส่วนร่วมที่ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนการประเมินผลในการดำเนินกิจกรรม (พิมพ์ดา แสงจันทร์, 2545, หน้า 23)

การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ประเทศไทยใช้เชื้อเพลิงหลายประเภทในการผลิตกระแสไฟฟ้า เช่น ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน ลิกไนต์ และน้ำมัน อย่างไรก็ตามปริมาณของการผลิตกระแสไฟฟ้าก็ยังคงไม่เพียงพอกับความ ต้องการใช้ของประชากรในประเทศ การประหยัดไฟฟ้าจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดการใช้ ไฟฟ้าลง

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ที่ยังคงมีแนวปฏิบัติในการพัฒนา แบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” การเปลี่ยนแปลงในบริบทของการ พัฒนาและสถานะของประเทศไทย ในด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม นอกจาก ประเทศไทยจะต้องยกระดับการจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมให้มีมาตรฐานที่ดีกว่าเดิม ตลอดจนปรับ รูปแบบการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ยังรวมถึงการประหยัดพลังงาน และใช้พลังงานที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า10)

แนวคิดเรื่องการประหยัดไฟฟ้า สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้มีการ ประชาสัมพันธ์รณรงค์ประหยัดไฟฟ้า เกี่ยวกับการเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า และการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้ประหยัดไฟ โดยมีแนวคิดที่เรียกว่า การ ลด ละ เลิก พฤติกรรมการใช้อย่างสิ้นเปลือง

ลดจำนวนชั่วโมงในการเปิดไฟ หมายถึง จากที่เคยเปิดไฟวันละ 12 ชั่วโมง ก็ลดจำนวน ชั่วโมงลงเหลือวันละ 10 ชั่วโมง ละเว้นความเคยชินที่มักจะเปิดเครื่องเสียงไปพร้อมๆกับการเปิด โทรทัศน์ในเวลาเดียวกัน และเลิกพฤติกรรมเช่น เปิดชมรายการ โทรทัศน์รายการเดียวกัน คนละ เครื่อง คนละห้อง

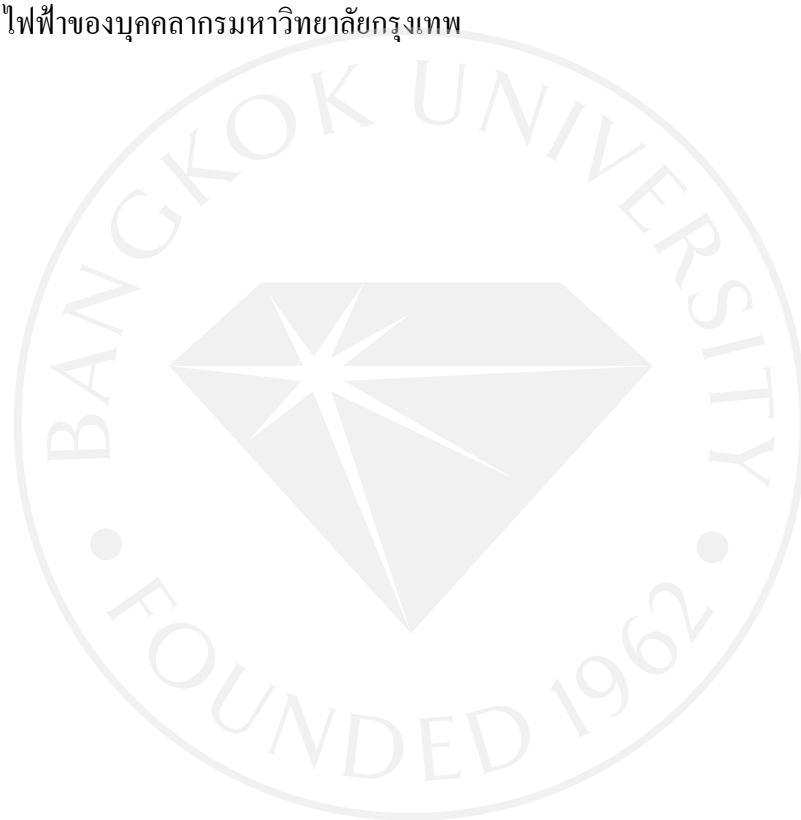
การบำรุงรักษา และใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี เช่นควรทำความสะอาดแผ่นกรอง เครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ ตั้งอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศที่ไม่เกิน 25-26 องศาเซลเซียส เป็นต้น และขั้นตอนสุดท้ายคือการเปลี่ยนไปใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพแทน เช่น การเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟฟ้านิวตันที่เป็นหลอดคอม หรือหลอดตะเกียบ แทนการใช้หลอดไส้ (www.eppo.go.th, 2551)

การไฟฟ้านครหลวง ได้มีการกำหนดมาตรการการประหยัดไฟฟ้าในส่วนของภาค ประชาชนไว้ดังนี้

1. ปิดไฟดวงที่ไม่ใช้ และเปิดไฟใช้เท่าที่จำเป็น
 2. เปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส หมั่นทำความสะอาดแผ่นกรอง และล้างเครื่องปรับอากาศปีละ 2 ครั้ง อีกทั้งควรลดจำนวนชั่วโมงการใช้งาน
 3. ไม่เปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้เมื่อไม่มีคนดู และปิดโทรทัศน์ที่ตัวเครื่องทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน ไม่ใช้รีโมตในการปิด
 4. ใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพประหยัดไฟ (เครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดไฟเบอร์ 5)
 5. ดัดตั้งตู้เย็นให้ห่างจากผนังอย่างน้อย 15 เซนติเมตร และไม่ควรรนำของร้อนๆเข้าไปแช่ ในตู้เย็นทันที
 6. ถอดปลั๊กไฟของกระติกน้ำร้อนทุกครั้งเมื่อเดือด และเลิกพฤติกรรมการเสียบทิ้งไว้
 7. ปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ใช้งานนานเกิน 15 นาที และปิดเครื่องทุกครั้งที่เลิกใช้ งานเป็นเวลานาน
 8. ใช้เครื่องทำน้ำอุ่นเฉพาะในเวลาที่อากาศเย็น และควรตั้งอุณหภูมิที่ไม่ร้อนมากเกินไป
 9. เลือกใช้หม้อหุงข้าวที่มีขนาดพอดีกับคนในครอบครัว และถอดปลั๊กทุกครั้งที่หุงข้าว เสร็จ
 10. ใช้เตารีดผ้าครั้งละมากๆ และไม่พรมน้ำที่เสื้อผ้าจนเปียกชุ่มเกินไป
- (การไฟฟ้านครหลวง, 2550, หน้า 16)

สมมติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการทดสอบข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 2,451 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 200 คน ซึ่งคำนวณได้จากสูตรของ Taro Yamane ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน แต่เนื่องจากการปัญหาเรื่องพลังงาน เป็นปัญหาที่ทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไข และการวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งผู้วิจัยจะสุ่มตัวอย่างโดยไม่แยกเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ จากบุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

- สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร Internet บุคคลที่รู้จัก และอื่นๆ โดยวัดเป็น 5 ระดับคือ
สม่ำเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย และไม่เคยเลย
- ตัวแปรตาม คือ ความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

วัดความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยเป็นการตอบคำถามว่า
ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ

- สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการ
ประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อ
ต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร อินเทอร์เน็ต
บุคคลที่รู้จัก และอื่นๆ โดยวัดเป็น 5 ระดับคือ
สม่ำเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย และไม่เคยเลย
- ตัวแปรตาม คือ ความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัย
กรุงเทพ ซึ่งได้แก่ การเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้ระดับการวัดแบบ
อันตรภาคชั้น (Interval) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการ
ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อ
ต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร อินเทอร์เน็ต
บุคคลที่รู้จัก และอื่นๆ โดยวัดเป็น 5 ระดับคือ
สม่ำเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย และไม่เคยเลย
- ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัย
กรุงเทพ โดยใช้ระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ
ประกอบด้วย สม่ำเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย และไม่เคยเลย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
โดยเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) และประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมด 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้
ต่อเดือน อายุการทำงาน หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกใน
ครัวเรือน จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร อินเทอร์เน็ต บุคคลที่รู้จัก และอื่นๆ ประเภทของ รายการที่เปิดรับ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การศึกษา สิ่งแวดล้อม บันเทิง และอื่นๆ ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อทั่วไป และสื่อบุคคลต่างๆ จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อ ต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร อินเทอร์เน็ต บุคคลที่รู้จัก และอื่นๆ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่วัดความรู้เรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ลักษณะคำถามเป็นแบบ ปลายปิด 4 ตัวเลือกได้แก่ ใช่ ไม่ใช่ ไม่ทราบ และไม่แน่ใจ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามวัดความตระหนักเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นคำถามที่วัด ระดับความรู้สึก จำนวน 10 ข้อ มีความถี่อยู่ 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่ แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 6 เป็นคำถามวัดการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ลักษณะคำถามที่วัด ระดับการมีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ มีความถี่อยู่ 5 ระดับ ประกอบด้วย สมมาเสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย และไม่เคย

เกณฑ์การให้คะแนน

การเปิดรับสื่อ

1. การวัดระยะเวลาต่อวันในการเปิดรับสื่อประเภท วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร และ อินเทอร์เน็ต

มากกว่า 3 ชั่วโมง = 5 คะแนน

ประมาณ 3 ชั่วโมง = 4 คะแนน

ประมาณ 2 ชั่วโมง = 3 คะแนน

ประมาณ 1 ชั่วโมง = 2 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยของการวัดระยะเวลาในการเปิดรับสื่อประเภท วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร และ อินเทอร์เน็ต

1.00 – 2.33 คะแนน สนใจน้อย ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารน้อย

2.34 – 3.67 คะแนน สนใจปานกลาง ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารปานกลาง

3.68 – 5.00 คะแนน

สนใจมาก ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารมาก

ความรู้

วัดความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์ให้คะแนนคือ

ตอบใช่ = 1 คะแนน

ตอบไม่ใช่ = 0 คะแนน

ตอบไม่ทราบ = 0 คะแนน

ตอบไม่แน่ใจ = 0 คะแนน

ความตระหนัก

ความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จำนวน 10 ข้อ การให้คะแนนเป็นแบบ
ประเมินค่าคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

และจัดระดับของคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ

1.00 – 2.33 คะแนน

ระดับต่ำหรือมีความตระหนักน้อย

2.34 – 3.67 คะแนน

ระดับปานกลางหรือมีความตระหนักปานกลาง

3.68 – 5.00 คะแนน

ระดับสูงหรือมีความตระหนักมาก

การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จำนวน 10 ข้อ การให้คะแนนเป็นแบบ
ประเมินค่าคือ เสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง แทบจะไม่เคย ไม่เคย

	เชิงบวก	เชิงลบ
สม่ำเสมอ	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
บางครั้ง	3	3
แทบจะไม่เคย	2	4
ไม่เคย	1	5

และจัดระดับของคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ

1.00 – 2.33 คะแนน	ระดับต่ำหรือมีส่วนร่วมน้อย
2.34 – 3.67 คะแนน	ระดับปานกลางหรือมีส่วนร่วมปานกลาง
3.68 – 5.00 คะแนน	ระดับสูงหรือมีส่วนร่วมมาก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. พิจารณาประเภทข้อมูลที่ต้องการ โดยพิจารณาจากกรอบแนวคิด
2. กำหนดประเภทของคำถามที่จะใช้ในแบบสอบถาม
3. ร่างข้อคำถามให้มีความสะดวกและง่ายต่อการเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถามที่พิมพ์ก่อนส่งให้ผู้ตอบ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษา

พิจารณา (Outside Review)

5. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) รวมทั้งประเมินแบบสอบถามและผู้ตอบแบบสอบถามว่าเข้าใจถูกต้องหรือไม่เกี่ยวกับคำชี้แจงและเนื้อหาในแบบสอบถาม

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

วิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การตรวจสอบความตรง (Validity) และการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. ความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ (อาจารย์ที่ปรึกษา) ตรวจสอบด้านเนื้อหาและด้าน โครงสร้างของแบบสอบถาม และนำข้อวิจารณ์ต่างๆมาปรับปรุงข้อคำถาม ให้มีความตรงมากขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้ครบถ้วน
2. ความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.84 ซึ่งหมายความว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามตามหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่เลือกไว้ได้แก่ สายการคลัง สายวิชาการ สายกิจการนักศึกษา สายวิทยาลักษณ์นานาชาติ สายบริหาร สายวางแผนและพัฒนา สายกิจการพิเศษ และหน่วยงานรังสิต จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง และผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปลงรหัสและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) ในการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสาร
 2. วิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ได้แก่ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ระบุไว้ในสมมติฐาน ดังนี้
 - 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร และ ความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 - 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร และ กับความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 - 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร และ การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- โดยมีการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการแปลผลจากตารางต่างๆ และใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อเป็นเกณฑ์ในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 4

ผลวิจัย

การเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และ การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้ศึกษากลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 200 คน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่อการวิเคราะห์

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน อายุ การทำงานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือน
2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ในด้านความบ่อยครั้งในการรับชม ประเภทของรายการที่รับชม ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ ประเภทของบุคคลที่พูดคุยเกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า และการเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า
3. ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
4. ความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
5. การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) วิเคราะห์ สมมติฐานทั้ง 3 ข้อดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1.1 ผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 2 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	90	45.0
หญิง	110	55.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 2 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศที่ศึกษาจำนวน 200 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ในขณะที่เพศชายมีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45

ตารางที่ 3 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-25 ปี	1	0.5
26-35 ปี	68	34.0
36-45 ปี	85	42.5
45 ขึ้นไป	46	23.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีมากที่สุดจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 26-35 ปีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และอายุ

ระหว่าง 45 ขึ้นไปจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และน้อยที่สุดคืออายุระหว่าง 15-25 ปีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 4 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	40	20
ปริญญาตรี	96	48
ปริญญาโท	47	23.5
ปริญญาเอก	17	8.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีมากที่สุดจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาคือการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และการศึกษาในระดับปริญญาเอกมีน้อยที่สุดจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตารางที่ 5 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้บุคคลต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	0.5
10,001-20,000 บาท	68	34.0
20,001-30,000 บาท	86	43.0
มากกว่า 30,000 บาท	45	22.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท มีมากที่สุดจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท

จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาทจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีน้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 6 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุการทำงานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพถึงปัจจุบัน

อายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	92	46
6-15 ปี	56	28
16-25 ปี	19	9.5
มากกว่า 25 ปี	33	16.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพถึงปัจจุบันระหว่าง 1-5 ปี มีมากที่สุดจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุการทำงานระหว่าง 6-15 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28 และอายุการทำงานมากกว่า 25 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และอายุการทำงานระหว่าง 16-25 ปี มีน้อยที่สุดจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

ตารางที่ 7 : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการปฏิบัติการในหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
สายวางแผนและพัฒนา	50	25.0
สายวิชาการ	33	16.5
สายการคลัง	31	15.5
สายบริหาร	28	14.0
สายกิจการนักศึกษา	24	12.0
หน่วยงานรังสิต	24	12.0
สายวิทยาลัยนานาชาติ	10	5.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติการในหน่วยงานต่างๆของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สายวางแผนและพัฒนา มีมากที่สุดคิดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาคือสายวิชาการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และสายการคลังจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และสายบริหารจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และสายกิจการนักศึกษาและหน่วยงานรังสิตมีกลุ่มตัวอย่าง เท่ากันจำนวนกลุ่มละ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12 และสายวิทยาลัยนานาชาติ มีน้อยที่สุดจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 8 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
500 – 1,000 บาท	93	46.5
1,001-1,500 บาท	55	27.5
1,501- 2,000 บาท	19	9.5
2,000 บาทขึ้นไป	33	16.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการจ่ายค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 500 – 1,000 บาทมีมากที่สุดคิดจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือระหว่าง 1,001-1,500 บาทจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และ 2,000 บาทขึ้นไปจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และการจ่ายค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 1,501- 2,000 บาท มีน้อยที่สุดจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

ตารางที่ 9 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1-2 คน	57	28.5
3-4 คน	73	36.5
5-6 คน	54	27.0
มากกว่า 6 คน	16	8.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 3-4 คน มีมากที่สุดคือจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือ 1-2 คนจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และ 5-6 คนจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือนมากกว่า 6 คน มีน้อยที่สุดจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8

1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารทั่วไป

ตารางที่ 10 : จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่างๆ

ประเภทของสื่อ	ระดับในการเปิดรับ						S.D	ระดับการเปิดรับ
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย	ค่าเฉลี่ย		
หนังสือพิมพ์	100 (50.0%)	68 (34.0%)	28 (14.0%)	3 (1.5%)	1 (0.5%)	4.32	.80	สูง
อินเทอร์เน็ต	57 (28.5%)	78 (39.0%)	63 (31.5%)	2 (1.0%)	0 (0)	3.95	.80	สูง
วิทยุ	48 (24%)	80 (40%)	63 (31.5%)	7 (3.5%)	2 (1.0%)	3.83	.87	สูง
โทรทัศน์	6 (3.0%)	46 (23.0%)	124 (62%)	18 (9.0%)	6 (3.0%)	3.14	.73	ปานกลาง
นิตยสารและวารสาร	8 (4.0%)	34 (17%)	122 (61.0%)	22 (11.0%)	14 (7.0%)	3.00	.85	ปานกลาง
อื่นๆ	36 (18%)	78 (39%)	80 (40%)	5 (2.5%)	1 (0.5%)	3.71	.80	สูง

หมายเหตุ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 1.00 – 2.33 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับต่ำ
 2.34 – 3.67 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับปานกลาง
 3.68 – 5.00 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูง

จากตารางที่ 10 กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูงทางหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือ การเปิดรับข่าวสารทาง อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.95$) อันดับสามคือทางวิทยุ ($\bar{X} = 3.83$) และกลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับปานกลางทางโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.14$)

และอันดับสุดท้ายคือทาง นิตยสารและวารสาร ($\bar{X} = 3.00$) นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยัง
ระบุว่าได้เปิดรับข่าวสารทั่วไป ทางสื่ออื่นๆในระดับสูงเช่นกัน ($\bar{X} = 3.71$)

ตารางที่ 11 : จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากรายการประเภทต่างๆ

รายการ	ระดับในการเปิดรับ						S.D	ระดับการ เปิดรับ
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบ จะไม่ เคย	ไม่ เคย	ค่า เฉลี่ย		
การศึกษา	57 (28.5%)	88 (44.0%)	51 (25.5%)	2 (1.0%)	2 (1.0%)	3.98	.82	สูง
สังคม วัฒนธรรม	30 (15.0%)	90 (45.0%)	75 (37.5%)	3 (1.5%)	2 (1.0%)	3.72	.77	สูง
เศรษฐกิจ	21 (10.5%)	82 (41.0%)	90 (45.0%)	6 (3.0%)	1 (0.5%)	3.58	.73	ปานกลาง
การเมือง	22 (11.0%)	74 (37.0%)	99 (49.5%)	3 (1.5%)	2 (1.0%)	3.56	.74	ปานกลาง
สิ่งแวดล้อม	15 (7.5%)	40 (20.0%)	120 (60.0%)	16 (8.0%)	9 (4.5%)	3.18	.85	ปานกลาง
บันเทิง	18 (7.5%)	19 (7.5%)	41 (7.5%)	48 (7.5%)	74 (7.5%)	2.30	1.29	ต่ำ
อื่นๆ	92 (46.0%)	46 (23%)	36 (18%)	20 (10%)	6 (3.0%)	3.99	1.14	สูง

หมายเหตุ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.00 – 2.33 คะแนน

มีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับต่ำ

2.34 – 3.67 คะแนน

มีการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง

3.68 – 5.00 คะแนน

มีการเปิดรับข่าวสารในระดับสูง

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูง ประเภทข่าวการศึกษา ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือประเภทสังคม วัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.72$) อันดับที่สามคือ เปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับปานกลาง ประเภทเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.58$) ประเภทการเมือง ($\bar{X} = 3.56$) ประเภทสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.18$) และกลุ่มตัวอย่างระบุว่าเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับต่ำ ประเภทบันเทิง ($\bar{X} = 2.30$) กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังระบุว่าได้เปิดรับข่าวสารทั่วไป ประเภทอื่นๆ ในระดับสูงเช่นกัน ($\bar{X} = 3.99$)

ตารางที่ 12 : จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย จำแนกตามระยะเวลาในการการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่างๆ

ประเภทของสื่อ	ระดับในการเปิดรับ					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับการเปิดรับ
	มากกว่า 3 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง			
อินเทอร์เน็ต	45 (22.5%)	80 (40.0%)	63 (31.5%)	11 (5.5%)	1 (0.5%)	3.78	.87	สูง
หนังสือพิมพ์	74 (37.0%)	36 (18.0%)	37 (18.5%)	35 (17.5%)	18 (9.0%)	3.57	1.37	ปานกลาง
นิตยสารและวารสาร	3 (1.5%)	9 (4.5%)	29 (14.5%)	85 (42.5%)	74 (37.0%)	1.91	.90	ต่ำ
วิทยุ	5 (2.5%)	5 (2.5%)	31 (15.5%)	67 (33.5%)	92 (46.0%)	1.82	.95	ต่ำ
โทรทัศน์	3 (1.5%)	7 (3.5%)	27 (13.5%)	39 (19.5%)	124 (62.0%)	1.63	.94	ต่ำ
อื่นๆ	4 (2.0%)	20 (10.0%)	88 (44.0%)	59 (29.5%)	29 (14.5%)	2.56	.92	ปานกลาง

หมายเหตุ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

1.00 – 2.33 คะแนน	มีระดับความสนใจน้อย ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารน้อย
2.34 – 3.67 คะแนน	มีระดับความสนใจปานกลาง ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารปานกลาง
3.68 – 5.00 คะแนน	มีระดับความสนใจมาก ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารมาก

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่า ระยะเวลาเปิดรับข่าวสารทั่วไปสูง ทาง สื่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือมีระยะเวลาเปิดรับข่าวสารทั่วไปปานกลาง ทางสื่อหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.57$) และการเปิดรับข่าวสารทั่วไปต่ำ ทางสื่อวิทยุและวารสาร ($\bar{X} = 1.91$) และทาง สื่อวิทยุ ($\bar{X} = 1.82$) ส่วนอันดับสุดท้ายการได้แก่ทางสื่อโทรทัศน์ ($\bar{X} = 1.63$) กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังระบุว่าได้เปิดรับข่าวสารทั่วไป ทางสื่ออื่นๆในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.56$)

ตารางที่ 13 : จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย ของการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับบุคคลต่างๆ

บุคคลประเภทต่างๆ	ระดับในการเปิดรับ						S.D	ระดับการเปิดรับ
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย	ค่าเฉลี่ย		
ญาติพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว	9 (4.5%)	68 (34.0%)	99 (49.5%)	16 (8.0%)	8 (4.0%)	3.27	.83	ปานกลาง
นักการเมือง	12 (6.0%)	51 (25.5%)	98 (49.0%)	26 (13.0%)	13 (6.5%)	3.12	.93	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ราชการ	1 (0.5%)	11 (5.5%)	90 (45.0%)	49 (24.5%)	49 (24.5%)	2.33	.92	ต่ำ
เพื่อนบ้าน	2 (1.0%)	9 (4.5%)	39 (19.5%)	74 (37.0%)	76 (38.0%)	1.94	.91	ต่ำ

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 13 (ต่อ) : จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย ของการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับบุคคลต่างๆ

บุคคลประเภท ต่างๆ	ระดับในการเปิดรับ							ระดับการ เปิดรับ
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะ ไม่เคย	ไม่เคย เลย	ค่า เฉลี่ย	S.D	
เพื่อน / เพื่อน ร่วมงาน	1 (0.5%)	3 (1.5%)	10 (5.0%)	25 (12.5%)	161 (80.5%)	1.29	.67	ต่ำ
อื่นๆ	45 (22.5%)	96 (48.0%)	55 (27.5%)	3 (1.5%)	1 (0.5%)	3.91	.77	สูง

หมายเหตุ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 1.00 – 2.33 คะแนน มีระดับการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับต่ำ
 2.34 – 3.67 คะแนน มีระดับการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลาง
 3.68 – 5.00 คะแนน มีระดับการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่าพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับปานกลาง กับญาติพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือพนักงานเมือง ($\bar{X} = 3.12$) และพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับต่ำกับเจ้าหน้าที่ราชการ ($\bar{X} = 2.33$) และเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 1.94$) ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 1.29$) กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังระบุว่าได้พูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับบุคคลอื่นๆในระดับสูงเช่นกัน ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 14 : แสดงจำนวนและร้อยละการเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่างๆ

ประเภทของสื่อ	ระดับในการเปิดรับ							ระดับการเปิดรับ
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย	ค่าเฉลี่ย	S.D	
หนังสือพิมพ์	26 (13.0%)	69 (34.5%)	81 (40.5%)	12 (6.0%)	12 (6.0%)	3.43	.99	ปานกลาง
วิทยุ	9 (4.5%)	50 (25.0%)	113 (56.5%)	25 (12.5%)	3 (1.5%)	3.18	.76	ปานกลาง
บุคคลที่รู้จัก	6 (3.0%)	40 (20.0%)	111 (55.5%)	34 (17.0%)	9 (4.5%)	3.00	.82	ปานกลาง
นิตยสารและวารสาร	6 (3.0%)	39 (19.5%)	111 (55.5%)	35 (17.5%)	9 (4.5%)	2.99	.82	ปานกลาง
โทรทัศน์	1 (0.5%)	20 (10.0%)	114 (57.0%)	47 (23.5%)	18 (9.0%)	2.69	.79	ปานกลาง
Internet	0 (0%)	14 (7.0%)	88 (44.0%)	68 (34.0%)	30 (15.0%)	2.43	.83	ปานกลาง
อื่นๆ	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	33 (16.5%)	167 (83.5%)	1.17	.37	ต่ำ

หมายเหตุ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 1.00 – 2.33 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับต่ำ
- 2.34 – 3.67 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลาง
- 3.68 – 5.00 คะแนน มีการเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลางจากหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.43$) รองลงมาคือ จากวิทยุ ($\bar{X} = 3.18$) และอันดับที่สาม

คือ จากบุคคลที่รู้จัก ($\bar{X} = 3.00$) ลำดับที่สี่ คือ การเปิดรับจากนิตยสารและวารสาร ($\bar{X} = 2.99$) ลำดับที่ห้า คือ การเปิดรับจากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.69$) ลำดับที่หก คือ การเปิดรับจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.43$) และอันดับสุดท้ายเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับต่ำ จากสื่ออื่นๆ ($\bar{X} = 1.17$)

ตารางที่ 15 : จำนวนและร้อยละของระดับการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการเปิดรับข่าวสาร	ความถี่	ร้อยละ
สูง	3	1.5
กลาง	188	94.0
ต่ำ	9	4.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลาง มากที่สุด จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 รองลงมาคือการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 4.5 ส่วนการเปิดรับข่าวสารในระดับสูง มีน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตารางที่ 16 : จำนวนและร้อยละของความรู้อะเอียดของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

รายการ	ตอบถูก	ตอบผิด
1. ผู้เขียนชนิดที่เป็นสองประตู จะกินไฟน้อยกว่าผู้เขียนชนิดประตูเดียวในขนาดเท่ากัน	187 (93.5%)	13 (6.5%)
2. การทำความสะอาดหลอดไฟ ทำให้ได้แสงสว่างอย่างเต็มที่ และมีส่วนช่วยให้ประหยัดไฟฟ้าได้	185 (92.5%)	15 (7.5%)
3. วิธีการใช้โทรทัศน์ให้ประหยัดไฟคือ ปิดเครื่องทุกครั้งที่ไม่มีคนดู และควรวางปลั๊กไฟออก	184 (92.0%)	16 (8.0%)
4. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรคำนึงถึงความทนทานของเครื่องมากกว่าความปลอดภัยเป็นหลัก	184 (92.0%)	16 (8.0%)
5. การตากผ้าเปียกในห้องที่ใช้เครื่องปรับอากาศ จะทำให้กินไฟเพิ่มขึ้น	180 (90.0%)	20 (10.0%)
6. การตั้งสวิตช์ควบคุมอุณหภูมิในตัวเครื่อง ควรตั้งที่ตัวเลขในระดับสูงๆ เพื่อที่ให้ความเย็นกระจายได้ทั่ว	177 (83.5%)	23 (13.5%)
7. การทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศของเครื่องปรับอากาศ ไม่มีผลต่อการประหยัดไฟฟ้า	173 (86.5%)	27 (13.5%)
8. โทรทัศน์สีทุกชนิดทุกขนาด กินไฟเท่ากัน	170 (85.0%)	30 (15.0%)
9. อุณหภูมิที่เหมาะสมของการเปิดเครื่องปรับอากาศ ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ใช้	168 (84.0%)	32 (68.0%)
10. การตั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ด้วย Screen Saver เป็นการช่วยประหยัดไฟฟ้าและช่วยรักษาคุณภาพของจอภาพด้วย	168 (84.0%)	32 (16.0%)
11. หลอดไฟฟลูออโรหลอดกลม จะประหยัดไฟฟ้าน้อยกว่าหลอดไฟฟลูออโรหลอดไส้	155 (77.5%)	45 (22.5%)
12. การปิดโทรทัศน์ด้วยรีโมทคอนโทรล ในขณะที่ยังมีไฟติดอยู่ที่ตัวเครื่อง จะไม่ทำให้เสียค่าไฟเพิ่มขึ้นมากกว่า การปิดโทรทัศน์ที่ตัวเครื่องเลย	146 (73.0%)	54 (27.0%)
13. การเปิดพัดลมระบายอากาศในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศตลอดเวลา จะช่วยประหยัดไฟฟ้า	144 (72.0%)	56 (28.0%)
14. การนำอาหารที่มีความร้อนอยู่ เข้าแช่ในตู้เย็นทันที จะส่งผลต่อการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น	136 (68.0%)	64 (32.0%)

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 16 (ต่อ) : จำนวนและร้อยละของความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

รายการ	ตอบถูก	ตอบผิด
15. การตั้งตู้เย็นให้ชิดติดขอบผนัง หรือตั้งใกล้กับแหล่งความร้อน หรือ โคนแดดทำให้ตู้เย็นกินไฟเท่าเดิม	119 (59.5%)	81 (40.5%)
16. การตั้งปุ่มปรับความร้อนของเตารีดให้เหมาะสม และรวบรวมปริมาณผ้าสำหรับรีดแต่ละครั้งให้มีปริมาณมากพอควร จะช่วยประหยัดไฟได้	96 (48.0%)	104 (52.0%)
17. อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลาก “เบอร์ 5” จะช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า	94 (47.0%)	106 (53.0%)
18. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีจำนวนวัตต์มาก จะทำให้กินไฟน้อย	88 (44.0%)	112 (56.0%)
19. เครื่องใช้ไฟฟ้าเช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เมื่อเลิกใช้งานแล้วควรถอดปลั๊กออกทันทีเพื่อเป็นการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	67 (33.5%)	133 (66.5%)
20. การเปิดปิดตู้เย็นบ่อยๆ ไม่ทำให้เปลืองไฟแต่อย่างใด	46 (23.0%)	154 (77.0%)

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในข้อที่ตอบถูกมากที่สุดเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ตู้เย็นชนิดที่เป็นสองประตู จะกินไฟน้อยกว่าตู้เย็นชนิดประตูเดียวในขนาดเท่ากัน มีผู้ตอบถูกจำนวน 187 คน (ร้อยละ 93.5)
2. การทำความสะอาดหลอดไฟ ทำให้ได้แสงสว่างอย่างเต็มที่ และมีส่วนช่วยให้ประหยัดไฟฟ้าได้ มีผู้ตอบถูกจำนวน 185 คน (ร้อยละ 92.5)
3. วิธีการใช้โทรทัศน์ให้ประหยัดไฟคือ ปิดเครื่องทุกครั้งที่ไม่มีคนดู และควรดึงปลั๊กไฟออก มีผู้ตอบถูกจำนวน 184 คน (ร้อยละ 92.0)
4. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรคำนึงถึงความทนทานของเครื่องมากกว่าความปลอดภัยเป็นหลัก มีผู้ตอบถูกจำนวน 184 คน (ร้อยละ 92.0)
5. การตากผ้าเปียกในห้องที่ใช้เครื่องปรับอากาศ จะทำให้กินไฟเพิ่มขึ้น มีผู้ตอบถูกจำนวน 180 คน (ร้อยละ 90.0)

6. การตั้งสวิตช์ควบคุมอุณหภูมิในตู้เย็น ควรตั้งที่ตัวเลขในระดับสูงๆ เพื่อให้ความเย็นกระจายได้ทั่ว มีผู้ตอบถูกจำนวน 177 คน (ร้อยละ 13.5)
7. การทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศของเครื่องปรับอากาศ ไม่มีผลต่อการประหยัดไฟฟ้า มีผู้ตอบถูกจำนวน 173 คน (ร้อยละ 86.5)
8. โทรทัศน์สีทุกชนิดทุกขนาด กินไฟเท่ากัน มีผู้ตอบถูกจำนวน 170 คน (ร้อยละ 85.0)
9. อุณหภูมิที่เหมาะสมของการเปิดเครื่องปรับอากาศ ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ใช้ มีผู้ตอบถูกจำนวน 168 คน (ร้อยละ 84.0)
10. การตั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ด้วย Screen Saver เป็นการช่วยประหยัดไฟฟ้าและช่วยรักษาคุณภาพของจอภาพด้วย มีผู้ตอบถูกจำนวน 168 คน (ร้อยละ 84.0)
11. หลอดไฟฟ้านิคมหลอดคอม จะประหยัดไฟฟ้าน้อยกว่าหลอดไฟฟ้านิคมหลอดไส้ มีผู้ตอบถูกจำนวน 155 คน (ร้อยละ 77.5)
12. การปิดโทรทัศน์ด้วยรีโมทคอนโทรล ในขณะที่ยังมีไฟติดอยู่ที่ตัวเครื่อง จะไม่ทำให้เสียดค่าไฟเพิ่มขึ้นมากกว่า การปิดโทรทัศน์ที่ตัวเครื่องเลย มีผู้ตอบถูกจำนวน 146 คน (ร้อยละ 73.0)
13. การเปิดพัดลมระบายอากาศในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศตลอดเวลา จะช่วยประหยัดไฟฟ้า มีผู้ตอบถูกจำนวน 144 คน (ร้อยละ 72.0)
14. การนำอาหารที่มีความร้อนอยู่ เข้าแช่ในตู้เย็นทันที จะส่งผลต่อการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น มีผู้ตอบถูกจำนวน 136 คน (ร้อยละ 68.0)
15. การตั้งตู้เย็นให้ชิดติดขอบผนัง หรือตั้งใกล้กับแหล่งความร้อน หรือโคนแฉกทำให้ตู้เย็นกินไฟเท่าเดิม มีผู้ตอบถูกจำนวน 119 คน (ร้อยละ 59.5)
16. การตั้งปุ่มปรับความร้อนของเตารีดให้เหมาะสม และรวบรวมปริมาณผ้าสำหรับรีดแต่ละครั้งให้มีปริมาณมากพอควร จะช่วยประหยัดไฟได้ มีผู้ตอบถูกจำนวน 96 คน (ร้อยละ 48.0)
17. อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลาก “เบอร์ 5” จะช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีผู้ตอบถูกจำนวน 94 คน (ร้อยละ 47.0)
18. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีจำนวนวัตต์มาก จะทำให้กินไฟน้อย มีผู้ตอบถูกจำนวน 88 คน (ร้อยละ 44.0)
19. เครื่องใช้ไฟฟ้าเช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เมื่อเลิกใช้งานแล้วควรถอดปลั๊กออกทันที เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีผู้ตอบถูกจำนวน 67 คน (ร้อยละ 33.5)

20. การเปิดปิดตู้เย็นบ่อยๆ ไม่ทำให้เปลืองไฟแต่อย่างใด มีผู้ตอบถูกจำนวน 46 คน (ร้อยละ 23.0)

ตารางที่ 17 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
สูง	174	87.0
ต่ำ	26	13.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง ซึ่งมีผู้ตอบคำถามถูกจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 87.0 และมีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับต่ำ ซึ่งมีผู้ตอบคำถามผิดจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0

ตารางที่ 18 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความตระหนัก
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
1. เมื่อเห็นไฟเปิดอยู่ในบริเวณที่ไม่ใช้งาน เราควรปิด	146 (73.0%)	43 (21.5%)	9 (4.5%)	1 (0.5%)	1 (0.5%)	4.66	.63	สูง
2. ควรเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟชนิดหลอดไส้ แม้ว่าราคาจะแพงกว่าแต่ก็ช่วยประหยัดไฟได้มากกว่า	139 (69.5%)	54 (27.0%)	3 (1.5%)	2 (1.0%)	2 (1.0%)	4.63	.66	สูง
3. การที่ไม่ช่วยประหยัดไฟไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด	0 (0%)	3 (1.5%)	7 (3.5%)	60 (30.0%)	130 (65.0%)	4.59	.63	สูง
4. การเลือกใช้เครื่องปรับอากาศควรคำนึงถึงขนาดของห้องที่ใช้งานด้วย	133 (66.5%)	53 (26.5%)	9 (4.5%)	5 (2.5%)	1 (0.5%)	4.54	.80	สูง

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 18 (ต่อ) : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัด
พลังงานไฟฟ้า

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความตระหนัก
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
5. การอ่านคู่มือเครื่องใช้ไฟฟ้าก่อนการใช้งาน จะช่วยให้ทราบวิธีการใช้ที่ถูกต้อง และยังช่วยประหยัดไฟฟ้าได้	121 (60.5%)	72 (36.0%)	3 (1.5%)	1 (0.5%)	3 (1.5%)	4.53	.70	สูง
6. การประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นหน้าที่ๆทุกคนต้องช่วยกัน	132 (66.0%)	51 (25.5%)	2 (1.0%)	8 (4.0%)	7 (3.5%)	4.46	.96	สูง
7. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าให้มีขนาดพอเหมาะกับความต้องการใช้งาน จะเป็นการช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า	111 (55.5%)	76 (38.0%)	8 (4.0%)	4 (2.0%)	1 (0.5%)	4.46	.71	สูง
8. การขึ้นลงบันไดเพียงชั้นเดียว แม้ว่า จะเหนื่อยกว่าขึ้นลงด้วยลิฟต์ แต่ก็ควรทำเพื่อเป็นการประหยัดไฟฟ้า	106 (53.0%)	73 (36.5%)	19 (9.5%)	0 (0%)	2 (1.0%)	4.41	.74	สูง

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 18 (ต่อ) : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	S.D	ระดับความตระหนัก
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
9. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรเลือกซื้อชนิดที่กำลังเป็นที่นิยมและเชื่อตามคำโฆษณาเท่านั้น	2 (1.0%)	2 (1.0%)	23 (11.5%)	83 (41.5%)	90 (45.0%)	4.28	.78	สูง
10. เราไม่จำเป็นต้องประหยัดไฟฟ้าในที่ทำงาน เพราะถือว่าเป็นของส่วนรวมที่ใช้ร่วมกัน	4 (2.0%)	8 (4.0%)	17 (8.5%)	103 (51.5%)	68 (34.0%)	4.12	.86	สูง

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง โดยเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เมื่อเห็นไฟเปิดอยู่ในบริเวณที่ไม่ใช้งาน เราควรปิด ($\bar{X} = 4.66$)
2. ควรเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟชนิดหลอดไส้ แม้ว่าราคาจะแพงกว่าแต่ก็ช่วยประหยัดไฟได้มากกว่า ($\bar{X} = 4.63$)
3. การที่ไม่ช่วยประหยัดไฟฟ้า ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ($\bar{X} = 4.59$)
4. การเลือกใช้เครื่องปรับอากาศ ควรคำนึงถึงขนาดของห้องที่ใช้งานด้วย ($\bar{X} = 4.54$)
5. การอ่านคู่มือเครื่องใช้ไฟฟ้าก่อนการใช้งาน จะช่วยให้ทราบวิธีการใช้ที่ถูกต้อง และยังช่วยประหยัดไฟฟ้าได้ ($\bar{X} = 4.53$)
6. การประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นหน้าที่ๆทุกคนต้องช่วยกัน ($\bar{X} = 4.46$)
7. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าให้มีขนาดพอเหมาะกับความต้องการใช้งาน จะเป็นการ

ช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.46$)

8. การขึ้นลงบันไดเพียงชั้นเดียว แม้ว่าจะเหนื่อยกว่าขึ้นลงด้วยลิฟต์ แต่ก็ควรทำเพื่อเป็นการประหยัดไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.41$)

9. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรเลือกซื้อชนิดที่กำลังเป็นที่นิยมและเชื่อตามคำโฆษณาเท่านั้น ($\bar{X} = 4.28$)

10. เราไม่จำเป็นต้องประหยัดไฟฟ้าในที่ทำงาน เพราะถือว่าเป็นของส่วนรวมที่ใช้ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.12$)

ตารางที่ 19 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ระดับความตระหนัก	ความถี่	ร้อยละ
สูง	190	95.0
กลาง	10	5.0
ต่ำ	0	0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับสูง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 95.0 และมีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 20 : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ข้อความ	ระดับความตั้งใจที่จะทำ							ระดับการมีส่วนร่วม
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย	ค่าเฉลี่ย	S.D	
1. ท่านตั้งใจจะทำตามนโยบายและโครงการต่างๆของภาครัฐและเอกชนในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า	135 (67.5%)	49 (24.5%)	13 (6.5%)	1 (0.5%)	2 (1.0%)	4.57	.72	สูง
2. ท่านแนะนำคนรอบข้างเกี่ยวกับวิธีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า	116 (58.0%)	55 (27.5%)	24 (12.0%)	4 (2.0%)	1 (0.5%)	4.41	.81	สูง
3. ท่านตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดให้อยู่ในสภาพพร้อมก่อนใช้งานเสมอ	118 (59.0%)	52 (26.0%)	26 (13.0%)	1 (0.5%)	3 (1.5%)	4.40	.84	สูง
4. ท่านไม่ใช้ลิฟต์ขึ้นลงเพียงชั้นเดียว	118 (59.0%)	52 (26.0%)	26 (13.0%)	1 (0.5%)	3 (1.5%)	4.40	.84	สูง
5. ท่านปิดไฟในห้องทำงานหลังจากที่เลิกใช้งาน	91 (45.5%)	73 (36.5%)	32 (16.0%)	3 (1.5%)	1 (0.5%)	4.25	.81	สูง

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 20 (ต่อ) : จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ข้อความ	ระดับความตั้งใจที่จะทำ							ระดับการมีส่วนร่วม
	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย	ค่าเฉลี่ย	S.D	
6. ท่านเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟแบบเดิม	80 (40.0%)	76 (38.0%)	39 (19.5%)	5 (2.5%)	0 (0%)	4.16	.82	สูง
7. ท่านถอดปลั๊กอุปกรณ์และเครื่องมือที่ต้องใช้ไฟฟ้าทุกครั้ง เมื่อเลิกใช้งาน	83 (41.5%)	67 (33.5%)	37 (18.5%)	3 (1.5%)	10 (5.0%)	4.05	1.05	สูง
8. ท่านตั้งใจจะช่วยประหยัดไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง	76 (38.0%)	70 (35.0%)	46 (23.0%)	2 (1.0%)	6 (3.0%)	4.04	.96	สูง
9. ท่านสนับสนุนและเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดไฟ “เบอร์ 5”	46 (23.0%)	74 (37.0%)	66 (33.0%)	8 (4.0%)	6 (3.0%)	3.73	.96	สูง
10. ท่านตักเตือนบอกกล่าวกับบุคคลในครอบครัวของท่าน ให้ช่วยประหยัดไฟ	46 (23.0%)	74 (37.0%)	66 (33.0%)	8 (4.0%)	6 (3.0%)	3.73	.96	สูง

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง โดยเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ตั้งใจจะทำตามนโยบายและโครงการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.57$)
2. แนะนำคนรอบข้างเกี่ยวกับวิธีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.41$)
3. ตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ให้อยู่ในสภาพพร้อมก่อนใช้งานเสมอ ($\bar{X} = 4.40$)
4. ไม่ใช้ลิฟต์ขึ้นลงเพียงชั้นเดียว ($\bar{X} = 4.40$)
5. ปิดไฟในห้องทำงานหลังจากที่เลิกใช้งาน ($\bar{X} = 4.25$)
6. เปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟแบบเดิม ($\bar{X} = 4.16$)
7. ถอดปลั๊กอุปกรณ์และเครื่องมือที่ต้องใช้ไฟฟ้าทุกครั้ง เมื่อเลิกใช้งาน ($\bar{X} = 4.05$)
8. ตั้งใจจะช่วยประหยัดไฟอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.04$)
9. สนับสนุนและเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดไฟ “เบอร์ 5” ($\bar{X} = 3.73$)
10. ตักเตือน บอกกล่าวกับบุคคลในครอบครัวของท่าน ให้ช่วยประหยัดไฟ ($\bar{X} = 3.73$)

ตารางที่ 21 : แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ระดับความตระหนัก	ความถี่	ร้อยละ
สูง	164	82.0
กลาง	36	18.0
ต่ำ	0	0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 82.0 และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลาง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 3 ข้อ ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ปรากฏดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตารางที่ 22 : ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

	การเปิดรับ	ความรู้
การเปิดรับ	1.00	
ความรู้	0.078	1.00

ผู้วิจัยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ค่าสัมประสิทธิ์แสดงว่าสมมติฐานที่ 1 ไม่ได้รับการยืนยัน ($r = 0.078$; $p > 0.05$) กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตารางที่ 23 : ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับ การตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

	การเปิดรับ	ความตระหนัก
การเปิดรับ	1.00	
ความตระหนัก	0.061	1.00

ผู้วิจัยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับ การตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในสมมติฐานที่ค่าสัมประสิทธิ์แสดงว่าสมมติฐานที่ 2 ไม่ได้รับการยืนยัน ($r = 0.061$; $p > 0.05$) กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตารางที่ 24 : ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

	การเปิดรับ	การมีส่วนร่วม
การเปิดรับ	1.00	
การมีส่วนร่วม	0.337**	1.00

** $p < 0.05$

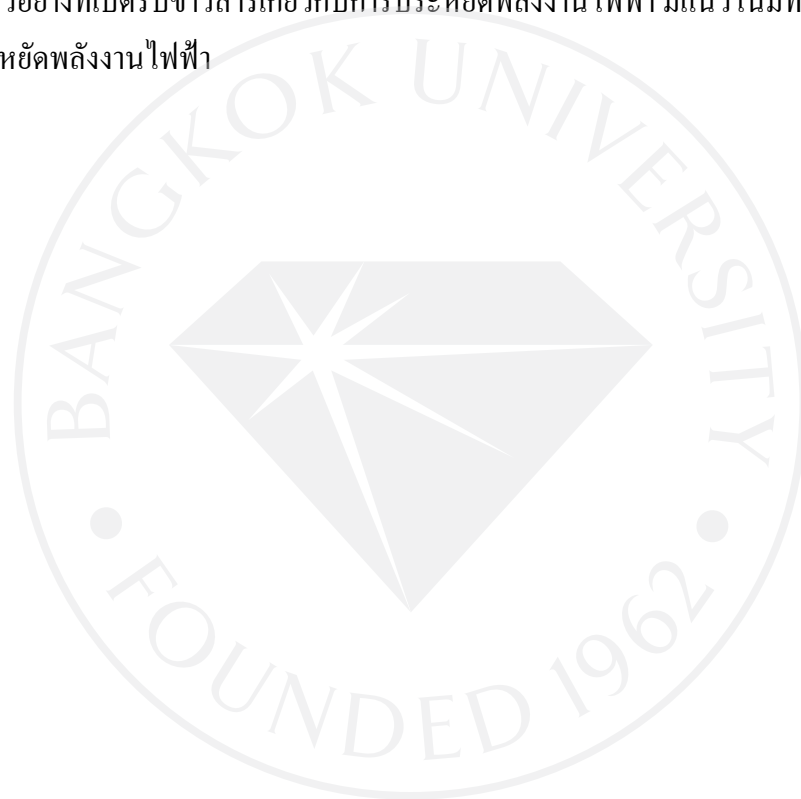
ผู้วิจัยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ค่าสัมประสิทธิ์แสดงว่าสมมติฐานที่ 3 ได้รับการยืนยัน ($r = 0.337$; $p < 0.05$) กล่าวคือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ความสัมพันธ์ดังกล่าวระบุว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูงทางหนังสือพิมพ์ และมีการเปิดรับในระดับสูงประเภทข่าวการศึกษา ทั้งนี้มีระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปในระดับสูง ทางอินเทอร์เน็ตมากกว่า 3 ชั่วโมง และกลุ่มตัวอย่างมีการพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูงกับญาติพี่น้อง และบุคคลในครอบครัว อีกทั้งมีการเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับปานกลางจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความตระหนัก และ

การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ในระดับสูง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานสรุปได้ดังนี้

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ แต่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวระบุว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาสรุปและอภิปรายเพื่อเป็นการสนับสนุนและเพิ่มเติมองค์ความรู้ต่างๆในเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รวมทั้งยังได้กล่าวถึงข้อจำกัดของงานวิจัยและข้อเสนอแนะต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในเรื่องนี้ด้วย

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. เพื่อศึกษา ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
4. เพื่อหาตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการทดสอบข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยไม่แยกเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ จากบุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากร วัดปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้น ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 110 คน ในขณะที่เพศชายมีจำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีรายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ระหว่าง 1-5 ปี และปฏิบัติงานในหน่วยงานสายวางแผนและพัฒนามากที่สุด กลุ่มตัวอย่างมีการจ่ายค่าไฟฟ้าเฉลี่ย 500 – 1,000 บาทต่อเดือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือนจำนวน 3-4 คน

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน โดยเปิดรับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ในระดับสูง รองลงมาคือ การเปิดรับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต และทางวิทยุ ส่วนการเปิดรับทางโทรทัศน์และนิตยสารและวารสารอยู่ในระดับปานกลาง โดยเปิดรับข่าวสารประเภทข่าวการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือการเปิดรับข่าวสารประเภทสังคมวัฒนธรรม

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง และพูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กับญาติพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว มากที่สุด รองลงมาคือนักการเมือง เจ้าหน้าที่ราชการ เพื่อนบ้าน และ เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน

ส่วนที่ 3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อทุกประเภทรวมกันในระดับปานกลาง โดยเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิทยุ บุคคลที่รู้จัก นิตยสารและวารสาร โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต

ส่วนที่ 4 ความรู้การประหยัดพลังงานไฟฟ้า

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในเรื่องการเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและการบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารัญญา รัศมิทานนท์ (2538) ที่พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอ

เมือง จังหวัดนนทบุรี มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ 4 เรื่อง คือ ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ไฟฟ้า ความรู้เรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและการบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า

การที่บุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมือง มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารและวารสาร รวมถึงสื่อบุคคล ซึ่งแหล่งข้อมูลเหล่านี้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในเรื่องการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและการบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็นความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนที่ 5 ความตระหนักและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

การวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูง นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับสูงเช่นกัน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานข้อที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ผลการวิจัยพบว่า สมมติฐานข้อที่ 3 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

จากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

จากที่โรเจอร์ (Rogers, 1978 อ้างในนาริกันต์ พรหมนง, 2544) ได้กล่าวเปรียบเทียบประสิทธิภาพสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไว้ว่า สื่อมวลชนสามารถเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความรู้ใหม่ และแก้ไขความเข้าใจผิดได้ แต่การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นมีประสิทธิภาพมากกว่า เมื่อวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการยอมรับสาร รวมทั้งเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสารและตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีการเปิดรับข่าวสารด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว

นอกจากนั้นสาเหตุที่ทำให้สาเหตุการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับการ

ประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว แม้ว่าความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพอยู่ในระดับสูง ทั้งๆที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดานินทร์ กิจนิธิ (2540) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้ทัศนคติ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และการพบปะพูดคุยกับผู้อื่น ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ในการอนุรักษ์พลังงาน

สมมติฐานข้อที่ 2

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

จากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าไม่มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความรู้และความตระหนักมีความสัมพันธ์กัน เพราะต่างต้องเกี่ยวข้องกับการสัมผัสและใช้จิตไตร่ตรองทั้งสิ้น โดยที่ความตระหนักเป็นเรื่องของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะจิตที่ไม่เน้นความสามารถในการจำหรือระลึกได้ (จิรากร จักไพลงศ์ , 2530) ดังนั้น ในเมื่อระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จึงเป็นไปได้ที่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพเช่นเดียวกัน

เบนจามิน เอสบูม (Benjamin S.bloom,1971 อ้างในนาริกานต์ พรหมนง,2544) ให้ความหมายของความตระหนักว่า เป็นขั้นต่ำสุดของอารมณ์ ความรู้สึกจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าทำให้เกิดความตระหนัก และเกิดจากทัศนคติที่มีต่อสิ่งเร้าอันได้แก่ บุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคมที่จะโน้มน้าวจิตตอสอนองในทางบวกหรือลบ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ แต่จาก

ผลการวิจัยทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับสิ่งเร้าคือ มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่างๆ แต่จากลักษณะเนื้อหาของข่าวสารนั้น อาจไม่ก่อให้เกิดความรู้ถึงความตระหนักได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ปริมาณการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการตระหนักรู้ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผู้รับสารนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง แต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อมเพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) และการเลือกรับสาร

(Selective Processes)

ผู้รับสารมีการเลือกรับรู้หรือตีความข่าวสารที่ได้รับ โดยเมื่อบุคคลได้เลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดแล้วมิใช่ข่าวสารนั้นจะถูกรับรู้เป็นไปตามเจตนาของผู้ส่งสารทั้งหมด แต่อยู่ที่ผู้รับสารจะเลือกรับรู้ เลือกตีความหมายตามความเข้าใจหรือตามทัศนคติ ตามประสบการณ์ ความเชื่อ ความคาดหวัง และแรงจูงใจ สื่อมวลชนจึงไม่ได้มีอิทธิพลที่สำคัญประการเดียวที่จะทำให้เกิดผลต่อผู้รับสารโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทวนิช วรธรรมเศรษฐ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเลของประชาชนในเขตอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์เต่าทะเล มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์เต่าทะเลของประชาชนในเขตอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ตัวแปรระดับการศึกษาอาจมีผลกับการไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งตัวแปรระดับการศึกษาอาจมีผลกับการไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร กับความรู้ อาจมีสาเหตุมาจากประสบการณ์ของตัวบุคลากรเอง เห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จึงเป็นไปได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เกิดจากประสบการณ์การทำงานของตัวบุคลากรเอง ซึ่งได้พบเห็นสิ่งต่างๆผ่านกระบวนการความคิด ประกอบกับการได้รับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ ก่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ได้ ทั้งนี้ความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัส (Empirical Knowledge) ได้แก่การเห็น การได้ยิน การได้จับต้องและการสังเกต ซึ่งก็คือประสบการณ์ชีวิตนั่นเอง (อลิสตา วีรพัฒน์กุล, 2540)

สำหรับตัวแปรระดับการศึกษาอาจมีผลกับการไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร กับความตระหนัก ในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อมวลชนรวมกันในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จากสื่อมวลชนจึงมิใช่ปัจจัยเดียวที่จะก่อให้เกิดความตระหนักในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า หากแต่เพียงว่ามีอิทธิพลโดยอ้อมเท่านั้น นอกจากนี้การเปิดรับข่าวสารที่ไม่ก่อให้เกิดความตระหนัก อาจเนื่องมาจากข่าวสารที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อต่างๆ มีปริมาณค่อนข้างน้อย และเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการนำเสนอสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่างๆ ไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี อินนุพัฒน์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสาร โครงการประหยัดไฟ กำไร 2 ต่อของประชาชนในเขตกรุงเทพ มหานคร

สมมติฐานข้อที่ 3

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัย

จากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับต่ำกับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ความสัมพันธ์ดังกล่าวระบุว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารทั่วไป มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนจากหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์สามารถนำเสนอเนื้อหาข้อเท็จจริง ทำหน้าที่ให้ความรู้ รวมทั้งมีการนำเสนออย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร วิฑูรเวท (2534) ที่ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่า หนังสือพิมพ์จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เพราะหนังสือพิมพ์จะสร้างข่าวและวาระที่ทำให้ประชาชนสนใจได้ง่าย อันจะนำไปถึงความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในทางปฏิบัติ

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาพร หวังชิงชัย (2546) ที่ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การใช้สื่อประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลโครงการเก็บค่าไฟใส่กระเป๋ พบว่า สื่อหนังสือพิมพ์ ช่วยเผยแพร่ข่าวสารในแง่ของการให้รายละเอียด และความรู้ในเนื้อหาสาระของสาร ให้รายละเอียดในเชิงเทคนิค และวิชาการเชิงลึกได้เป็นอย่างมาก

เมื่อมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าทางสื่อต่างๆ ก็เกิดความรู้ ความตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดไฟฟ้า ทำให้เกิดพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า อันเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้านั่นเอง แสดงให้เห็นว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อจำกัด

1. การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวนเพียง 200 คน ซึ่งถือยังมีจำนวนน้อยรวมถึงการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นคำถามบางประเด็นเช่น การรับรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จึงไม่สามารถที่จะได้คำตอบที่ละเอียดได้
2. ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในมหาวิทยาลัยกรุงเทพเท่านั้น ทำให้การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า มีลักษณะใกล้เคียงกันทำให้การขยายผลจำกัดอยู่แต่เฉพาะในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อเสนอแนะแก่สื่อมวลชนทางโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และหน่วยงานที่เป็นแหล่งข่าวในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

1. จากการวิจัยในส่วนของ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า พบว่า สื่อหนังสือพิมพ์ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าสื่อโทรทัศน์ ไม่ได้นำเสนอเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า อย่างละเอียดและมีความถี่มากเท่าที่ควร ทั้งที่สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีทั้งภาพและ

เสียง สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด อีกทั้งสามารถแพร่ภาพและเสียงไปได้ในระยะทางไกลๆ ในเวลาอันรวดเร็วพร้อมๆ กัน ดังนั้นเพื่อให้บุคลากร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีโอกาสรับรู้เรื่องราวและข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น สื่อโทรทัศน์ ควรมีการดำเนินการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และมีความถี่ในการออกอากาศมากขึ้น รวมทั้งพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ

ในขณะที่สื่อบุคคลผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาบันการศึกษาอย่างมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ควรมีการจัดสัมมนา อบรม เรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้กับบุคลากรทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องรวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า รวมทั้งการจัดกิจกรรมรณรงค์ประหยัดพลังงานไฟฟ้าเช่น จัดนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้า ซึ่งการใช้สื่อบุคคลโดยผ่านวิธีการเหล่านี้สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรได้

2. หน่วยงานที่เป็นแหล่งข่าวในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ กระทรวงพลังงาน ควรจะมีการตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของสื่อมวลชน ในการเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอให้แก่ประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างในที่เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ทั้งที่เป็นผู้สอนและไม่ใชผู้สอนเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรในระดับพนักงานของมหาวิทยาลัยกรุงเทพด้วย เพื่อดูว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นประโยชน์ในการรณรงค์การประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาถึงลักษณะเนื้อหาข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคลว่าสามารถให้ความรู้และจูงใจให้บุคลากร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้มากน้อยเพียงใด จึงควรมีการศึกษาถึงเนื้อหาของสื่อต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก

และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ แต่เนื่องจากปัจจุบัน มีโครงการที่รณรงค์เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่หลายโครงการ เช่น โครงการประหยัดไฟค่าไร 2 ต่อ โครงการเก็บค่าไฟใส่กระเป๋า ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการที่รณรงค์เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า อื่นๆ ได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

หนังสือ

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2537). 25 ปีแห่งความมุ่งมั่น. นนทบุรี : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2550). รายงานประจำปี 2550. นนทบุรี : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.
- จุลละพงษ์ จุลละโพธิ. (2550). การพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ:มูลนิธิบัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (บวท.)
- ธงชัย พรรณสวัสดิ์. (2543). พลังงาน เพื่อความเข้าใจ ใช้อย่างรู้คุณค่า พัฒนาสู่ความยั่งยืน. กรุงเทพฯ: มหาวชิราวุธวิทยาลัย.
- นวลฉวี รุ่งธนเกียรติ. (2547). พลังงานนิวเคลียร์เพื่อมนุษยชาติ Nuclear energy for mankind. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, (2547). การมีส่วนร่วม: หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง พิมพ์ครั้งที่ 2-กรุงเทพฯ : สิริลักษณ์การพิมพ์
- ประมะ สตะเวทิน. (2541) . การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์
- ปริดา วิบูลย์สวัสดิ์,นักสิทธิ์ ภูวัฒนาชัยและศุภชาติ จงพัฒนาไพบูลย์. (2550). การพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (บวท.)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550 – 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550, ประมวลข้อมูลสถิติที่สำคัญของประเทศไทย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงาน
- สุภูมิวิทย์ ภูมิวุฒิสาร. (2542). สารานุกรมเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- เสถียร เขยประทับ, 2539, การสื่อสารและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ] : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์

เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง (2540). การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในระบบการ
จัดการสิ่งแวดล้อม ของพนักงานในโรงงานกลุ่มบริษัทมินิแบ (ประเทศไทย). วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ดวงตา พิริยานนท์ (2540). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของประชาชนกับการยอมรับการ
ทิ้งมูลฝอยแยกประเภทในเขตทดลองโครงการรณรงค์การแยกประเภทมูลฝอย. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คานินทร์ กิจนิชี (2540). การเปิดรับสารความรู้ ทักษะคิด และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวม
พลังหารสองของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดารภัค เข็นใจ, (2550). ความตระหนักของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อมลพิษทางอากาศซึ่งเกิดจาก
เตาเผาศพ : กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์
สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธัญพร พงษ์โสภณ (2538). บทบาทของพระสงฆ์ต่อบุคคลในการชี้แนะและปลูกจิตสำนึกประชาชน
ชนบทเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส
จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
(สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นารีกันต์ พรหมนง. (2544). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหาร และการมี
ส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชจิรา โมระเสริฐ, (2544). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วน
ร่วมของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับแผนการลดปริมาณมูลฝอย. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต (สาขาสื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรรณศิริ ยุติศรี (2546). พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สังคมศาสตร์ (สิ่งแวดล้อม)
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- พิมพ์ดา แสงจันทร์, (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับอำเภอในการรักษาสิ่งแวดล้อม ศึกษาระดับจังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภavana วัชรเสถียร (2545). การประหยัดพลังงานไฟฟ้าในสำนักงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตนาวลี จันทนสมิต (2546). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนกับความรู้ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาและการเฝ้าระวังปัญหามลพิษเฉพาะมลพิษทางน้ำและทางอากาศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (สาขาสื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลัดดาพร หวังชิงชัย (2546). กลยุทธ์การใช้สื่อประชาสัมพันธ์และประสิทธิผลโครงการเก็บค่าไฟใส่กระเป๋. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. นิเทศศาสตร์(นิเทศศาสตร์พัฒนาการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิตร บัวเทศ (2541). พฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สร้อยญา เสรีกุล (2546). การส่งเสริมการขาย พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และปัจจัยประกอบการเลือกซื้อกระเบื้องเซรามิกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สิริพร วิฑูรเวท (2534) . การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาวดี อินนุพัฒน์ (2546). การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในโครงการประหยัดไฟกล้าใจ 2 ต่อ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อลิสา วีรพัฒน์กุล (2540). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักและการปฏิบัติตามกฎจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารยา ศุภุทรมงคล (2535). พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสื่อ
โทรทัศน์ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา
นิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
อารัญญา รักยิตานนท์ (2538). พฤติกรรมกรประหยัดพลังงานไฟฟ้าที่อยู่อาศัยในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอกสารจากอินเทอร์เน็ต

ความรู้เรื่องพลังงานไฟฟ้า .สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2551 จาก <http://www.egat.co.th>

ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ . สืบค้นวันที่ 10 มิถุนายน 2551 จาก

<http://www.businesssthai.com>

นโยบายพลังงาน .สืบค้นวันที่ 24 มิถุนายน 2551 จาก <http://www.businesssthai.com>

สถานการณ์พลังงานในปี 2550 และแนวโน้มปี 2551 .สืบค้นวันที่ 17 มิถุนายน 2551 จาก

<http://www.eppo.go.th>

ภาษาอังกฤษ

Books

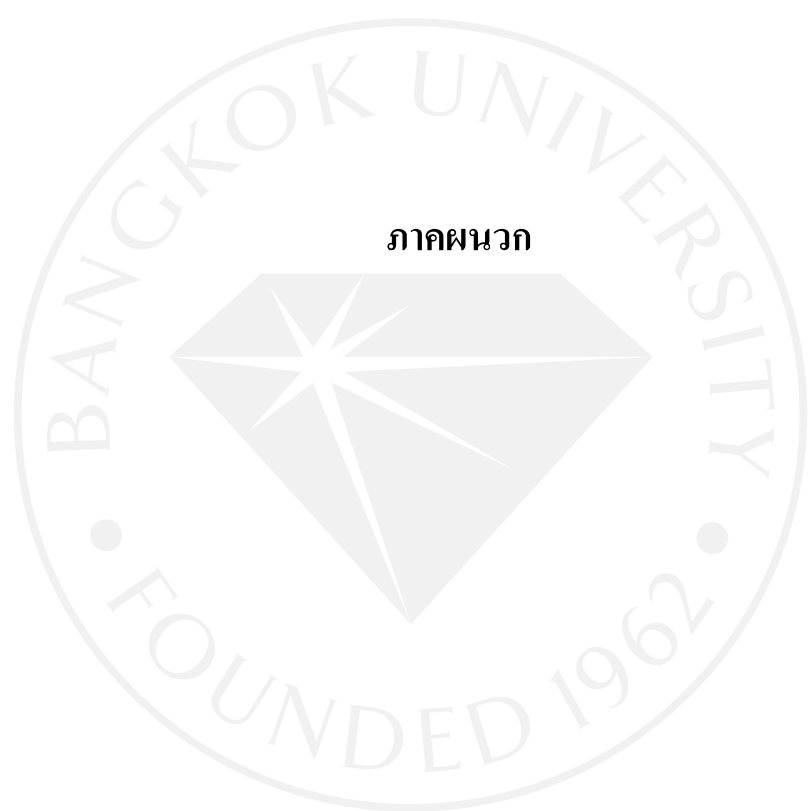
Bloom, Benjamin S., Thomus J. and Madaus George F.(1971). Handbook on Formative and
Summative Evaluation of Student Learning. New York : McGraw-hill Book Company.

Good, Carter V.(1973). Dictionary of Education. New York : McGraw-hill Book Company,

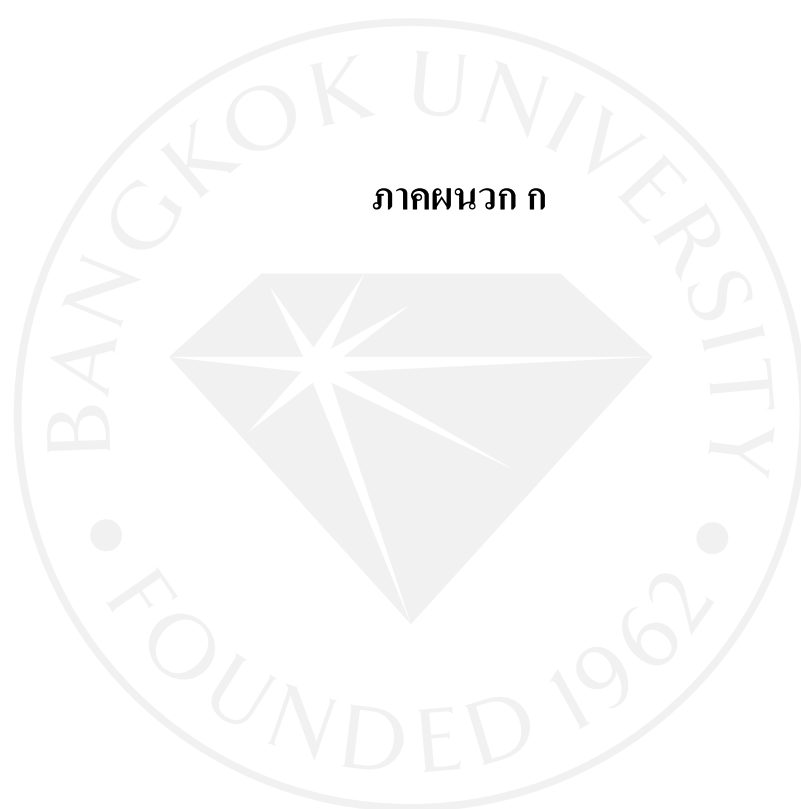
Roger, Everett M.(1978). Traditional Midwives as family planning Communication in Asia

Honolulu : The East West Communication Institute.

Wolman Benjamin B. (1973). Dictionary of Behavioral Science. London : Educational Publishing
Inc.,

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง “พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบุคลากรมหาวิทยาลัยกรุงเทพ”

คำชี้แจงเบื้องต้น แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับปริญญาโท สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา และการทำวิจัยด้านนิเทศศาสตร์ ดังนั้นจึงขอความกรุณาให้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับสถานภาพของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 15-25 ปี

2. 26-35 ปี

3. 36-45 ปี

4. 45 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

4. ปัจจุบันท่านมีรายได้ต่อเดือน โดยประมาณ

1. น้อยกว่า 10,000 บาท

2. 10,000-20,000 บาท

3. 20,001- 30,000 บาท

4. มากกว่า 30,000 บาท

5. อายุการทำงานที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพจนถึงปัจจุบัน

1. 1-5 ปี

2. 6-15 ปี

3. 16-25 ปี

4. มากกว่า 25 ปี

6. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในหน่วยงาน

1. สายการคลัง	2. สายวิชาการ
3. สายกิจการนักศึกษา	4. สายวิทยาลัยนานาชาติ
5. สายบริหาร	6. สายวางแผนและพัฒนา
7. สายกิจการพิเศษ	8. หน่วยงานรังสิต

7. ท่านเสียค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณ

1. 500 – 1,000 บาท	2. 1,001-1,500 บาท
3. 1,501- 2,000 บาท	4. 2,000 บาทขึ้นไป

8. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือน (รวมทั้งตัวท่านด้วย)

1. 1-2 คน	2. 3-4 คน
3. 5-6 คน	4. มากกว่า 6 คน

ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารต่างๆไป

1. ท่านเปิดรับข่าวสารจากสื่อเหล่านี้ บ่อยเพียงใด

ข่าวสาร	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย
1. วิทยุ					
2. โทรทัศน์					
3. หนังสือพิมพ์					
4. นิตยสารและวารสาร					
5. Internet					
6. อื่นๆ					

2. ท่านเปิดรับข่าวสารจากรายการประเภทเหล่านี้ บ่อยเพียงใด

ประเภทของข่าวสารที่เปิดรับ	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย
1. การเมือง					
2. เศรษฐกิจ					
3. สังคม วัฒนธรรม					
4. การศึกษา					
5. สิ่งแวดล้อม					
6. บันเทิง					
7. อื่นๆ					

3. ท่านเปิดรับสื่อในข้อ 1 โดยเฉลี่ยต่อวันนานประมาณเท่าใด

ระยะเวลา	มากกว่า 3 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง	1 ชั่วโมง	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
1. วิทยุ					
2. โทรทัศน์					
3. หนังสือพิมพ์					
4. นิตยสารและวารสาร					
5. Internet					
6. อื่นๆ					

4. โดยปรกติท่านได้พูดคุยเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้ากับบุคคลต่อไปนี้ บ่อยเพียงใด

รายการ	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย
1. ญาติพี่น้อง / บุคคลในครอบครัว					
2. เพื่อนบ้าน					
3. เพื่อน / เพื่อนร่วมงาน					
4. เจ้าหน้าที่ทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับ การประหยัดพลังงานไฟฟ้า					
5. นักการเมือง					
6. อื่นๆ					

ตอนที่ 3 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ท่านเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่อไปนี้ บ่อยเพียงใด

รายการ	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะไม่เคย	ไม่เคยเลย
1. วิทยุ					
2. โทรทัศน์					
3. หนังสือพิมพ์					
4. นิตยสารและวารสาร					
5. Internet					
6. บุคคลที่รู้จัก					
7. อื่นๆ					

ตอนที่ 4 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ
1. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีจำนวนวัตต์มาก จะทำให้กินไฟน้อย				
2. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรคำนึงถึงความทนทานของเครื่องมากกว่าความปลอดภัยเป็นหลัก				
3. หลอดไฟฟ้าชนิดหลอดคอม จะประหยัดไฟฟ้าน้อยกว่าหลอดไฟฟ้าชนิดหลอดไส้				
4. อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีฉลาก “เบอร์ 5” จะช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า				
5. การปิดโทรทัศน์ด้วยรีโมทคอนโทรล ในขณะที่ยังมีไฟติดอยู่ที่ตัวเครื่อง จะไม่ทำให้เสียดค่าไฟเพิ่มขึ้นมากกว่า การปิดโทรทัศน์ที่ตัวเครื่องเลย				
6. การตากผ้าเปียกในห้องที่ใช้เครื่องปรับอากาศ จะทำให้กินไฟเพิ่มขึ้น				
7. การทำความสะอาดหลอดไฟ ทำให้ได้แสงสว่างอย่างเต็มที่ และมีส่วนช่วยให้ประหยัดไฟฟ้าได้				
8. เครื่องใช้ไฟฟ้าเช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เมื่อเลิกใช้งานแล้วควรถอดปลั๊กออกทันทีเพื่อเป็นการประหยัดพลังงานไฟฟ้า				
9. วิธีการใช้โทรทัศน์ให้ประหยัดไฟคือ ปิดเครื่องทุกครั้งที่ไม่มีคนดู และควรดึงปลั๊กไฟออก				
10. ตู้เย็นชนิดที่เป็นสองประตู จะกินไฟน้อยกว่าตู้เย็นชนิดประตูเดียวในขนาดเท่ากัน				
11. การเปิดปิดตู้เย็นบ่อยๆ ไม่ทำให้เปลืองไฟแต่อย่างใด				

รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	ไม่แน่ใจ
12. การตั้งปุ่มปรับความร้อนของเตารีดให้เหมาะสม และรวบรวมปริมาณผ้าสำหรับรีดแต่ละครั้งให้มีปริมาณมากพอควร จะช่วยประหยัดไฟได้				
13. การตั้งหน้าจอคอมพิวเตอร์ด้วย Screen Saver เป็นการช่วยประหยัดไฟฟ้าและช่วยรักษาคุณภาพของจอภาพด้วย				
14. การเปิดพัดลมระบายอากาศในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศตลอดเวลา จะช่วยประหยัดไฟฟ้า				
15. การทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศของเครื่องปรับอากาศ ไม่มีผลต่อการประหยัดไฟฟ้า				
16. การตั้งสวิทช์ควบคุมอุณหภูมิในตู้เย็น ควรตั้งที่ตัวเลขในระดับสูงๆ เพื่อให้ให้ความเย็นกระจายได้ทั่ว				
17. การนำอาหารที่มีความร้อนอยู่ เข้าแช่ในตู้เย็นทันที จะส่งผลต่อการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น				
18. อุณหภูมิที่เหมาะสมของการเปิดเครื่องปรับอากาศ ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ใช้				
19. โทรทัศน์สีทุกชนิดทุกขนาด กินไฟเท่ากัน				
20. การตั้งตู้เย็นให้ชิดติดขอบผนัง หรือตั้งใกล้กับแหล่งความร้อน หรือโดนแดดทำให้ตู้เย็นกินไฟเท่าเดิม				

ตอนที่ 5 แบบทดสอบความตระหนักเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. การประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นหน้าที่ทุกคน ต้องช่วยกัน					
2. การที่ไม่ช่วยประหยัดไฟฟ้า ไม่ได้ก่อให้เกิด ความเสียหายแต่อย่างใด					
3. เราไม่จำเป็นต้องประหยัดไฟฟ้าในที่ทำงาน เพราะถือว่าเป็นของส่วนรวมที่ใช้ร่วมกัน					
4. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าให้มีขนาดพอเหมาะ กับความต้องการใช้งาน จะเป็นการช่วยประหยัด พลังงานไฟฟ้า					
5. การเลือกซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ควรเลือกซื้อชนิดที่ กำลังเป็นที่นิยมและเชื่อถือตามคำแนะนำเท่านั้น					
6. การอ่านคู่มือเครื่องใช้ไฟฟ้าก่อนการใช้งาน จะ ช่วยให้ทราบวิธีการใช้ที่ถูกต้อง และยังสามารถช่วย ประหยัดไฟฟ้าได้					
7. ควรเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบ แทนหลอดไฟชนิดหลอดไส้ แม้ว่าราคาจะแพง กว่าแต่ก็ช่วยประหยัดไฟได้มากกว่า					
8. การเลือกใช้เครื่องปรับอากาศ ควรคำนึงถึง ขนาดของห้องที่ใช้งานด้วย					
9. เมื่อเห็นไฟเปิดอยู่ในบริเวณที่ไม่ใช้งาน เราควร ปิด					
10. ขึ้นลงบันไดเพียงชั้นเดียว แม้ว่าเหนื่อยกว่าขึ้น ลงด้วยลิฟต์ ก็ควรทำเพื่อเป็นการประหยัดไฟฟ้า					

ตอนที่ 6 แบบทดสอบการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับความตั้งใจที่จะกระทำ	สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	แทบจะ ไม่เคย	ไม่ เคย
1. ท่านตั้งใจจะช่วยประหยัดไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง					
2. ท่านตั้งใจจะทำตามนโยบายและโครงการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า					
3. ท่านเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟชนิดหลอดตะเกียบแทนหลอดไฟแบบเดิม					
4. ท่านสนับสนุนและเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดไฟ “เบอร์ 5”					
5. ท่านตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดให้อยู่ในสภาพพร้อมก่อนใช้งานเสมอ					
6. ท่านแนะนำคนรอบข้างเกี่ยวกับวิธีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด					
7. ท่านปิดไฟในห้องทำงานหลังจากที่เลิกใช้งาน					
8. ท่านถอดปลั๊กอุปกรณ์และเครื่องมือที่ต้องใช้ไฟฟ้าทุกครั้ง เมื่อเลิกใช้งาน					
9. ท่านตั้งเตือน บอกรถ่่าวกับบุคคลในครอบครัวของท่าน ให้ช่วยประหยัดไฟ					
10. ท่านไม่ใช้ลิฟต์ขึ้นลงเพียงชั้นเดียว					

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

ขั้นตอนการผลิตไฟฟ้า

ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์กรการไฟฟ้าอยู่ 3 ประเภทที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิต ส่ง และจำหน่ายไฟฟ้าไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าต่างๆ ดังนี้

1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอับความต้องการใช้ไฟฟ้าในประเทศ ด้วยวิธีการสร้างโรงไฟฟ้าหรือเขื่อนเป็นต้น และส่งพลังไฟฟ้าผ่านระบบสายส่งแรงสูงไปสู่แหล่งผู้ใช้ไฟฟ้าและสถานีย่อยต่างๆ
2. การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับพลังงานไฟฟ้าจาก กฟผ. เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าย่อยและรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงเช่น นนทบุรี สมุทรปราการ และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดปทุมธานี
3. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับพลังงานไฟฟ้าจาก กฟผ. เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ

ขั้นตอนในการผลิตไฟฟ้านั้นประกอบไปด้วย ระบบในการทำงานหลักๆ อยู่ 3 ระบบดังนี้ ระบบแรกเรียกว่า ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้า ((Power Generation System) หมายถึงระบบที่มีการแปรสภาพพลังงานกลเช่นพลังงานความร้อน พลังงานน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่นำใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า สำหรับพลังงานต่างๆที่นำมาแปรสภาพเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าเรียกว่า “พลังงานต้น” โรงไฟฟ้าจึงมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับชนิดของพลังงานต้น และกรรมวิธีการผลิต ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้มีไฟฟ้าใช้ และเมื่อผลิตไฟฟ้าได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็จะเข้าสู่ระบบที่สอง ที่เรียกว่าระบบส่งพลังไฟฟ้า (Power Transmission System) หรือระบบเสาส่งและสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือด ที่จะนำโลหิตไปหล่อเลี้ยงร่างกาย นั่นคือเป็นส่วนที่จะนำพลังงานไฟฟ้าไปสู่แหล่งผู้ใช้ไฟฟ้าและสถานีไฟฟ้าย่อย (Substation) ซึ่งจ่ายไฟฟ้าให้การไฟฟ้า จำหน่ายเพื่อส่งต่อไปให้ผู้ใช้ หรืออุตสาหกรรมรายใหญ่ และระบบสุดท้ายเรียกว่า ระบบจำหน่าย (Power Distribution System) หมายถึง ระบบที่รับพลังงานไฟฟ้าจากระบบส่งพลังไฟฟ้า เพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าที่กระจายอยู่ในบริเวณต่างๆ (สุขุมวิท ฎมวิฑฒิสาร, 2542, หน้า 2-3)

พลังงานที่นำมาใช้เดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหรือต้นกำลังที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ได้แก่

1. พลังงานจากน้ำ โรงไฟฟ้าพลังน้ำเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าที่ใช้ในลำนน้ำธรรมชาติเป็นพลังงานในการผลิต เช่นลำห้วยต่างๆที่อยู่สูง หรือการใช้วิธีการสร้างเขื่อนปิดกั้นแม่น้ำเอาไว้ เพื่อทำเป็นอ่างเก็บน้ำ เขื่อนสำคัญๆในประเทศไทยที่สร้างขึ้นมาเพื่อนำพลังงานจากน้ำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า เช่น เขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี
2. พลังงานจากความร้อนหรือพลังงานไอน้ำ ซึ่งได้จากการนำความร้อนจากถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติหรือน้ำมันมาต้มให้กลายเป็นไอเช่น โรงไฟฟ้าบางประกง เป็นโรงไฟฟ้าแห่งแรกของประเทศไทย ที่ใช้ก๊าซจากอ่าวไทย เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า
3. พลังงานจากเครื่องกังหันแก๊ส โรงไฟฟ้ากังหันก๊าซเป็นโรงไฟฟ้าได้ความร้อนจากการเผาไหม้ของส่วนผสมระหว่างจากก๊าซธรรมชาติหรือน้ำมันเตา เช่น โรงไฟฟ้ากังหันก๊าซไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
4. พลังงานจากเครื่องยนต์ดีเซล ที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง โรงไฟฟ้าพลังงานดีเซลใช้เครื่องยนต์ดีเซลเป็นต้นกำลังเช่น โรงไฟฟ้าดีเซลแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. พลังงานจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นพลังงานที่ไม่หมดสิ้น เช่นพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมและพลังงานความร้อนใต้พิภพ เป็นต้น โรงไฟฟ้าที่ใช้พลังงานทดแทนเป็นต้นกำลังเช่นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนใต้พิภพฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ผาบ่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน(www.egat.co.th,2551)